

OSOBITNÉ POISTNÉ PODMIENKY PRE POISTENIE ODCUDZENIA A VANDALIZMU OPP ODV 2012

Pre poistenie pre prípad odcudzenia veci alebo vandalizmu platia príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, VPP PMA 2012, tieto Osobitné poistné podmienky pre poistenie odcudzenia a vandalizmu (ďalej len „OPP ODV 2012“), Zmluvné dojednania pre zabezpečenie proti odcudzeniu (ďalej len „ZD ZAB 2012“) a ustanovenia poistnej zmluvy (ďalej len „zmluva“).

Článok 1

Rozsah poistenia

- Poistenie sa vzťahuje na prípad odcudzenia veci:
 - krádežou vlámaním,
 - lúpežným prepadnutím.
- Poistenie sa tiež vzťahuje na prípad poškodenia alebo zničenia poistenej veci konaním páchatela, ktoré smerovalo k odcudzeniu poistenej veci (ďalej len „vandalizmus“).
- Ak je to dohodnuté v zmluve, poistenie sa vzťahuje aj na prípad lúpežného prepadnutia pri preprave peňazí, cenín, cenností a klenotov (ďalej len „peňažnej zásielky“) peňažným poslom:
 - Toto poistenie sa vzťahuje na prípady, ak bola poistenému alebo ním poverenej osobe (ďalej len „peňažný posol“) odcudzená peňažná zásielka pri preprave z miesta prevzatia do miesta určenia.
 - Osoba prepravujúca peňažnú zásielku sa považuje za peňažného posla len vtedy, ak je staršia ako 18 rokov a je fyzicky a duševne spôsobilá túto činnosť vykonávať.
 - Preprava peňažnej zásielky musí byť uskutočnená najbližšou alebo dohodnutou trasou z miesta určenia a nesmie byť až do miesta určenia prerušená.
 - Poistenie sa vzťahuje aj na prípady, keď páchatel v dobe bezprostredne pred a po preprave použije proti peňažnému poslovi násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia.
 - Poistenie sa vzťahuje aj na odcudzenie alebo stratu peňažnej zásielky pri dopravnej alebo inej nehode, pri ktorej bol peňažný posol zbavený možnosti zverené peniaze opatrovať.
- Poistenie v zmysle bodov 1. – 3. sa vzťahuje iba na poistné udalosti, ktoré boli vyšetrené políciou.

Článok 2

Výluky z poistenia

- Ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poistenie sa nevzťahuje na:
 - platné tuzemské a zahraničné peniaze, drahé kovy a predmety z nich vyrobené, nezasadené perly a drahokamy, klenoty a iné cennosti,
 - vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné dokumenty, cenné papiere a ceniny,
 - pisomnosti, plány, obchodné knihy, kartotéky, výkresy, magnetické pásky, magnetické disky, ostatné nosiče dát a na obnovu dát a záznamy na nich uložených,
 - vzorky, názorné modely, prototypy a predmety na výstave,
 - motorové vozidlá, prívesy motorových vozidiel a ťažné stroje za predpokladu, že nie sú vedené ako zásoby alebo ako dlhodobý hmotný majetok,
 - automaty na vhadzovanie minci (vrátane meničov minci) a na vydávanie peňazí vrátane obsahu, výherné a predajné automaty,
 - veci umeleckej a historickej hodnoty a zbierky,
 - veci osobnej potreby zamestnancov, ktoré sa obvykle nosia do zamestnania a veci, ktoré boli zamestnancom na miesto poistenia prinesené na žiadosť alebo so súhlasom zamestnávateľa v súvislosti s plnením pracovných úloh,
 - stavebné úpravy, ktoré poistený vykonal na svoje náklady v priestoroch, ktoré užíva na základe nájomnej zmluvy,
 - nosiče dát a náklady na obnovu dát a záznamov výrobnnej a prevádzkovej dokumentácie na nich uložených,
 - škody na oplotení a cestách, a to ani v prípade, že sú súčasťou súboru uvedeného v poistnej zmluve.
- Ak nejde o prípady uvedené v Článku 15 VPP PMA 2012 a nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poistenie sa nevzťahuje ani na:

- náklady na vypratanie miesta poistenia po poistnej udalosti,
 - náklady na búranie (strhnutie),
 - náklady na demontáž a opätovnú montáž, na premiestnenie a ochranu,
 - náklady na zamedzenie alebo skrátenie prerušenia prevádzky následkom poistnej udalosti,
 - náklady na odstránenie škôd na stavebných súčiastiach nehnuteľnosti poškodených, zničených alebo stratených pri poistnej udalosti, ak nejde o prípad uvedený bode 2. Článku 1 týchto OPP ODV 2012,
 - náklady na výmenu zámkov vonkajších dverí nehnuteľnosti v mieste poistenia, ak prišlo k poškodeniu, zničeniu alebo strate kľúča v dôsledku udalosti uvedenej v Článku 1 bod 1. až 3. týchto OPP ODV 2012, a to aj mimo miesta poistenia,
 - náklady na výmenu zámkov dverí od trezorov a trezorových miestností v mieste poistenia, ak prišlo k poškodeniu, zničeniu alebo strate kľúča v dôsledku udalosti uvedenej v Článku 1 bod 1. až 3. týchto OPP ODV 2012, a to aj mimo miesta poistenia,
 - náklady na krátkodobé nutné bezpečnostné opatrenia proti odcudzeniu.
- Okrem prípadov uvedených vo VPP PMA 2012, poistenie sa nevzťahuje na:
 - poškodenie alebo zničenie povrchu veci akýmkoľvek znečistením, zafarbením a pod. (napr. sprejermi),
 - škody na skle výkladných skriň, okien alebo dverí, vrátane nalepených snímačov zabezpečovacích zariadení, nalepených fólií, nápisov, malieb a iných výzdob alebo povrchových úprav na poškodenom alebo zničenom skle,
 - škody na prepravovanej peňažnej zásielke pri preprave vykonávanej na základe prepravnej zmluvy.
 - V zmluve je možné dohodnúť, že poistenie sa nevzťahuje aj na iné škody než na škody uvedené v tomto článku.

Článok 3

Poistné plnenie

1. Ak bola poistená vec poškodená, vzniká poistenému právo, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, aby mu poisťovateľ poskytol poistné plnenie:

a) pri poistení na novú hodnotu vo výške zodpovedajúcej primeraným nákladom na opravu poškodenej veci,

b) pri poistení na časovú hodnotu vo výške zodpovedajúcej primeraným nákladom na opravu poškodenej veci zníženú o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo inému znehodnoteniu poškodenej veci z doby pred poistnou udalosťou,

c) pri poistení na inú hodnotu vo výške upravenej podľa dohodnutého spôsobu výpočtu uvedeného v zmluve,

Od súm zistených podľa písmena a), b) a c) tohto bodu sa odpočíta cena použiteľných zvyškov poškodenej veci.

2. Ak bola poistená vec zničená alebo odcudzená, vzniká poistenému právo, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, aby mu poisťovateľ poskytol poistné plnenie:

a) pri poistení na novú hodnotu vo výške obvyklej miesta a času, zodpovedajúcej primeraným nákladom na znovunadobudnutie veci alebo nákladom, ktoré je treba vynaložiť na výrobu veci rovnakého druhu a kvality. Poisťovateľ vyplatí nižšiu z uvedených súm,

b) pri poistení na časovú hodnotu vo výške zistenej podľa písmena a) tohto bodu, zníženú o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo iného znehodnotenia veci,

c) pri poistení na inú hodnotu vo výške upravenej podľa dohodnutého spôsobu výpočtu uvedeného v zmluve.

Od súm zistených podľa písmena a), b) a c) tohto bodu sa odpočíta cena použiteľných zvyškov zničenej veci.

3. Ak boli poškodené poistené zásoby, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, sumu potrebnú na ich opravu alebo úpravu, od ktorej sa odpočíta cena použiteľných zvyškov poškodených zásob a sumu, o ktorú sa znížili obvyklé náklady spojené s ošetrovaním a ďalším spracovaním, ktoré by bolo inak nutné vynaložiť.

4. Ak boli poistené zásoby znehodnotené, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil rozdiel medzi ich poistnou hodnotou a hodnotou po znehodnotení.

5. Ak boli poistené zásoby odcudzené alebo zničené, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu nákladom, ktoré by bolo nutné vynaložiť na

ich výrobu alebo sumu zodpovedajúcu nákladom na ich nové obstaranie, najviac však sumu, ktorú by poistený získal pri ich realizácii v dobe poistnej udalosti. Ak ide o zásoby, ktoré poistený nevyrobil alebo zásoby, ktoré vyrobil, avšak náklady na ich obstaranie sú nižšie než výrobné náklady, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu nákladom na ich znovunadobudnutie, ktoré by bolo potrebné vynaložiť v čase vzniku poistnej udalosti. Poisťovateľ však najviac vyplatí sumu, ktorú by poistený získal pri ich realizácii v dobe poistnej udalosti. Od takto určeného poistného plnenia sa odpočítajú obvyklé náklady spojené s ošetrovaním a ďalším spracovaním, ktoré by bolo inak nutné vynaložiť.

6. Ak boli poistené cudzie veci odcudzené, poškodené, znehodnotené alebo zničené, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie len vtedy, ak je poistený povinný vynaložiť náklady na opravu alebo znovunadobudnutie týchto vecí. Hornou hranicou poistného plnenia je časová hodnota cudzej veci, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.

7. Ak boli odcudzené poistené vkladné a šekové knižky a platobné karty, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil čiastku, ktorú je nutné vynaložiť na umorenie uvedených dokumentov. Ak boli uvedené dokumenty zneužitú, poisťovateľ nenahradí majetok (vrátane úslych úrokov a ostatných výnosov), ktorý sa týmto zneužitím zmenšil.

Článok 4

Zabezpečenie proti odcudzeniu

1. Právo na plnenie do výšky dohodnutej poistnej sumy alebo limitu plnenia dohodnutého v poistnej zmluve vznikne poistenému len vtedy, keď odcudzená vec bola v čase poistnej udalosti zabezpečená spôsobom uvedeným v Zmluvných dojednaniach pre zabezpečenie proti odcudzeniu.

2. V prípade, že skutočný spôsob zabezpečenia proti odcudzeniu v čase vzniku poistnej udalosti nebude zodpovedať zabezpečeniu uvedenému v poistnej zmluve pre dohodnutú výšku poistnej sumy alebo limitu plnenia, poskytne poisťovateľ poistné plnenie maximálne do výšky limitu zodpovedajúceho skutočnému spôsobu zabezpečenia v čase vzniku poistnej udalosti.

Článok 5

Povinnosti poisteného a/alebo poistníka

1. Okrem povinností stanovených vo VPP PMA 2012 je poistený a/alebo poistník ďalej povinný:

a) dodržiavať limity a spôsoby zabezpečenia dohodnuté v zmluve,

b) v prípade vzniku škodovej udalosti zabezpečiť inventarizáciu poškodenej, zničeného, znehodnoteného alebo odcudzeného majetku a zabezpečiť pre poisťovateľa všetky potrebné podklady na preverenie správnosti vykonanej inventarizácie,

c) v prípade straty kľúča od vstupných dverí do miesta poistenia alebo od úschovného objektu, kde sú poistené veci uložené v súlade s dojednanými podmienkami, bezodkladne zabezpečiť výmenu existujúceho zámku iným zámkom minimálne rovnakého druhu a kvality,

d) plniť aj ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve.

2. Ak porušil poistený povinnosti stanovené vo VPP PMA 2012, v týchto OPP ODV 2012 a dohodnuté v zmluve, je poisťovateľ oprávnený poistné plnenie zo zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť.

Článok 6

Výklad pojmov

Pre účely tohto poistenia platí:

1. **Krádež vlámaním** je zmocnenie sa poistenej veci páchatelom niektorým z nasledovných spôsobov:

a) do miesta poistenia a/ alebo predmetu poistenia sa dostal tak, že si ho sprístupnil nástrojmi, ktoré nie sú určené k jeho riadnemu otváraniu,

b) do miesta poistenia sa dostal inak ako vstupným otvorom alebo bežne prístupným otvoreným oknom,

c) v mieste poistenia sa preukázateľne skryl a po jeho uzamknutí sa veci zmocnil,

d) miesto poistenia otvoril originálnym kľúčom alebo legálne zhotoveným duplikátom, ktorého sa zmocnil krádežou vlámaním alebo lúpežným prepadnutím; toto sa nevzťahuje na kľúče od schránok s peniazmi alebo cennosťami, ktorých sa páchatel zmocnil krádežou v mieste poistenia,

e) do schránky, ktorej obsah je poistený, sa dostal alebo ju otvoril nástrojmi, ktoré nie sú určené k jej riadnemu otváraniu, alebo prekonal prekážku vytvorenú špecifickými vlastnosťami veci (napr. veľká hmotnosť, nadmerné rozmery, obtiažna demontáž).

Vždy však páchatel musí násilne prekonať prekážky alebo opatrenia chrániace vec pred odcudzením.

2. **Lúpežné prepadnutie** je zmocnenie sa poistenej veci tak, že páchatel použil proti

- poistenému alebo jeho zamestnancovi alebo inej osobe poverenej poisteným násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia.
3. **Primeranými nákladmi na opravu veci** je cena opravy veci alebo jej časti, ktorá je v čase vzniku poistnej udalosti v mieste obvyklá a nepresiahne časovú hodnotu veci, ak poisťovateľ neurčí inak.
 4. **Príslušenstvom veci** sú veci, ktoré patria vlastníkovi veci hlavnej a sú určené k tomu, aby sa s hlavnou vecou trvalo užívali.
 5. **Súčasťou veci** je všetko to, čo k nej podľa jej povahy patri a nemôže byť oddelené bez toho, aby sa tým vec znehodnotila.

Článok 7

Spoločné a záverečné ustanovenia

1. V zmluve sa možno od ustanovení týchto OPP ODV 2012 odchýliť a upraviť vzájomné práva a povinnosti, ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa nemožno od nich odchýliť.

2. Tieto OPP ODV 2012 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

3. Tieto OPP ODV 2012 nadobúdajú platnosť dňom ich schválenia predstavenstvom poisťovateľa a účinnosť dňom 01.11.2012.

**Schválené predstavenstvom poisťovateľa
dňa 10.09.2012.**

OSOBITNÉ POISTNÉ PODMIENKY PRE ŽIVELNÉ POISTENIE OPP ZVL 2012

Pre poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia vecí živelnou udalosťou platia príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, VPP PMA 2012, tieto Osobitné poistné podmienky pre živelné poistenie (ďalej len „OPP ZVL 2012“) a ustanovenia poistnej zmluvy (ďalej len „zmluva“).

Článok 1

Rozsah poistenia

1. Pre účely týchto OPP ZVL 2012 sa za živelné poistenie považuje poistenie dojednané v rozsahu Čl. 1 body 2. – 4.
2. Poistenie sa vzťahuje pre prípad náhodného a náhleho poškodenia alebo zničenia poistenej veci:
 - a) požiarom,
 - b) výbuchom,
 - c) úderom blesku,
 - d) nárazom alebo zrútením pilotovaného lietajúceho telesa, jeho časti alebo jeho nákladu,(ďalej len „FLEXA“).
3. Poistenie je možné ďalej dohodnúť pre prípad náhodného a náhleho poškodenia alebo zničenia poistenej veci:
 - a) povodňou a záplavou,
 - b) zemetrasením dosahujúcim aspoň 6. stupeň intenzitnej stupnice zemetrasenia EMS-98.
4. Poistenie je možné ďalej dohodnúť pre prípad náhodného a náhleho poškodenia alebo zničenia poistenej veci:
 - a) víchricou,
 - b) krupobitím,
 - c) zosúvaním pôdy, zrútením skál alebo zeminy, ak neboli zapríčinené akoukoľvek ľudskou činnosťou. Poistenie sa nevzťahuje na praskliny a trhliny na veciach, vzniknutých z pohybu zemskej kôry alebo z dôvodu podkopania,
 - d) zosúvaním alebo zrútením lavín,
 - e) tiažou snehu alebo námrazy, ak je poistenou vecou budova,
 - f) pádom stromov, stožiarov a iných predmetov, ak nie sú súčasťou poškodenej poistenej veci,
 - g) nárazom vozidla,
 - h) dymom,
 - i) nadzvukovou vlnou,
 - j) únikom vody, kvapaliny alebo pary z vodovodného zariadenia; ak je predmetom poistenia budova, poistenie sa vzťahuje aj na prasknutím poškodené alebo zničené k budove patriace vodovodné zariadenia,

(ďalej len „rozšírený rozsah poistenia“ alebo „EC“).

Článok 2

Výluky z poistenia

1. Ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) platné tuzemské a zahraničné peniaze, drahé kovy a predmety z nich vyrobené, nezasadené perly a drahokamy, klenoty a iné cennosti,
 - b) vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné dokumenty, cenné papiere a ceniny,
 - c) písomnosti, plány, obchodné knihy, kartotéky, výkresy, magnetické pásky, magnetické disky, ostatné nosiče dát a na obnovu dát a záznamy na nich uložených,
 - d) vzorky, názorné modely, prototypy a predmety na výstave,
 - e) motorové vozidlá, prívesy motorových vozidiel a ťažné stroje za predpokladu, že nie sú vedené ako zásoby alebo ako dlhodobý hmotný majetok,
 - f) automaty na vhadzovanie mincí (vrátane meničov mincí) a na vydávanie peňazí vrátane obsahu, výherné a predajné automaty,
 - g) výbušniny a trhaviny,
 - h) nafukovacie haly, stany a im podobné veci,
 - i) vodné toky, priehrady a ochranné hrázde, rezervoáre, nábrežia, móla, prístavy, plavebné kanály a komory, úpravy tokov,
 - j) podzemné chodby a akékoľvek veci umiestené pod zemou, ak nejde o podzemné časti poistenej budovy,
 - k) veci umeleckej a historickej hodnoty a zbierky,
 - l) budovy bez vydaného kolaudačného rozhodnutia a na veci v nich sa nachádzajúce, ako ani na veci, ktoré ešte nie sú pripravené na prevádzku, sú rozostavané alebo ktorých preberací a výkonostný test nebol úspešne dokončený alebo vykonaný,
 - m) veci osobnej potreby zamestnancov, ktoré sa obvykle nosia do zamestnania a veci, ktoré boli zamestnancom na miesto

- n) stavebné úpravy, ktoré poistený vykonal na svoje náklady v priestoroch, ktoré užíva na základe nájomnej zmluvy,
 - o) nosiče dát a náklady na obnovu dát a záznamov výrobnéj a prevádzkovej dokumentácie na nich uložených,
 - p) škody na oplotení,
 - q) hnuiteľné veci a zásoby na voľnom priestranstve, ak ku škode došlo víchricou alebo krupobitím,
 - r) veci umiestnené na vonkajšej strane budovy (napr. firemné štíty, reklamné pútače a reklamné tabule, vonkajšie osvetlenie, anténne systémy a iné podporné konštrukcie), ak ku škode došlo víchricou alebo krupobitím, a to ani v prípade, že sú súčasťou súboru uvedeného v poistnej zmluve.
2. Ak nejde o prípady uvedené v Článku 15 VPP PMA 2012 a nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poistenie sa nevzťahuje ani na:
 - a) náklady na vypratanie miesta poistenia po poistnej udalosti,
 - b) náklady na búranie (strhnutie),
 - c) náklady na demontáž a opätovnú montáž, na premiestnenie a ochranu,
 - d) náklady na hasenie,
 - e) zvýšené náklady spôsobené rastom cien,
 - f) zvýšené náklady v dôsledku úradného obmedzenia znovuoživenia,
 - g) zvýšené náklady technologického pokroku,
 - h) náklady na zamedzenie alebo skrátenie prerušenia prevádzky následkom poistnej udalosti,
 - i) náklady na vypratanie (bez zeminy), vynaložené na vyhľadanie, nakladanie s odpadmi a uloženie,
 - j) náklady na vypratanie (vrátane zeminy), vynaložené na vyhľadanie, nakladanie s odpadmi a uloženie,Vymedzenie nákladov uvedených pod písm. a) – j) je uvedené vo VPP PMA 2012 v časti Špecifikácii skupín predmetov poistenia v členení do skupín, písm. E. - G.

3. Okrem prípadov uvedených vo VPP PMA 2012, poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené alebo vzniknuté:

- a) atmosférickými zrážkami, krupobitím, snehom alebo nečistotami, ktoré vniknú do poistenej nehnuteľnosti nezatvorenými oknami, dverami, štrbinami a medzerami, nevhodným technickým riešením stavebných prvkov alebo ich poškodením vplyvom prevádzky stavby, a pod.,
 - b) sadaním pôdy,
 - c) pôsobením vlhkosti, spôsobené hubou alebo plesňou,
 - d) prenikaním podzemnej vody a/alebo vystúpením kvapalín z kanalizačného a odpadového potrubia, okrem prípadov, keď škoda vznikla v príčinnej súvislosti so záplavou alebo povodňou a veci, na ktorých škoda vznikla, sú na riziká záplava a povodeň poistené podľa Článku 1 bod 2. písm. a) týchto OPP ZVL 2012,
 - e) zaplavením územia, ktoré bolo spôsobené regulovaným vypúšťaním vôd z vodných tokov alebo vodných nádrží,
 - f) prepätím alebo indukciou na elektronických prístrojoch a zariadeniach, kolísaním napätia v elektrickej sieti,
 - g) riadeným výbuchom v súvislosti s ťažbou alebo vykonávaním stavebných prác alebo otrasmí spôsobenými dopravou,
 - h) opotrebením, chybami projektu, nedodržaním technologických postupov pri výstavbe alebo pri montáži alebo nesprávnou údržbou,
 - i) obhorením nezapríčineným požiarom, výbuchom alebo úderom blesku,
 - j) podtlakom (implóziou),
 - k) ťmením,
 - l) vystavením veci úžitkovému ohňu alebo teplu,
 - m) skratom, ak sa plameň, ktorý vznikol skratom, ďalej nerozšíril,
 - n) stratou umeleckej alebo historickej hodnoty veci.
- o) na vodovodných zariadeniach následkom ich mechanického poškodenia (napr. prevrtanie, prerazenie a pod.) alebo prirodzeného opotrebenia (korózia, erózia, vplyv hrdze, plesní, húb, hniloby a pod.).
4. Poistenie sa ďalej nevzťahuje na:
- a) škody spôsobené záplavou alebo povodňou na stavbách na vodných tokoch (hate, náhony, malé vodné elektrárne, hrádze, spevnenia brehov a pod.) alebo na veciach v týchto stavbách umiestnených, ak prietok vody nedosiahol v mieste poistenia aspoň úroveň storočného prietoku,

- b) škody na prepravovanom tovare a motorových vozidlách, prívesoch (pri ktorých sa vyžaduje technický preukaz),
- c) stratu vody, kvapaliny alebo iného média z vodovodných zariadení alebo studní, stratu plynu a energii,
- d) stratu prevádzkovej kvapaliny z vykurovacích a solárnych systémov, ktorá nevznikla v súvislosti so živelnou udalosťou,

5. Poistenie pre prípad nárazu vozidla podľa Čl. 1 bod 4. písm. g) sa nevzťahuje na:

- a) škody spôsobené na poistenej veci vozidlom prevádzkovaným poisteným,
 - b) škody na vozidle, ktoré spôsobilo náraz.
6. V zmluve je možné dohodnúť, že poistenie sa nevzťahuje aj na iné škody než na škody uvedené v tomto článku.

Článok 3

Poistné plnenie

1. Ak bola poistená vec poškodená, vzniká poistenému právo, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, aby mu poisťovateľ poskytol poistné plnenie:

- a) pri poistení na novú hodnotu vo výške zodpovedajúcej primeraným nákladom na opravu poškodenej veci,
- b) pri poistení na časovú hodnotu vo výške zodpovedajúcej primeraným nákladom na opravu poškodenej veci zníženú o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo inému znehodnoteniu poškodenej veci z doby pred poistnou udalosťou,
- c) pri poistení na inú hodnotu vo výške upravenej podľa dohodnutého spôsobu výpočtu uvedeného v zmluve.

Od súm zistených podľa písmena a), b) a c) tohto bodu sa odpočíta cena použiteľných zvyškov poškodenej veci.

2. Ak bola poistená vec zničená, vzniká poistenému právo, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, aby mu poisťovateľ poskytol poistné plnenie:

- a) pri poistení na novú hodnotu vo výške obvyklej miesta a času, zodpovedajúcej primeraným nákladom na znovunadobudnutie veci alebo nákladom, ktoré je treba vynaložiť na výrobu veci rovnakého druhu a kvality. Poisťovateľ vyplatí nižšiu z uvedených súm,
- b) pri poistení na časovú hodnotu vo výške zistenej podľa písmena a) tohto bodu, zníženú o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo iného znehodnotenia veci,
- c) pri poistení na inú hodnotu vo výške upravenej podľa dohodnutého spôsobu výpočtu uvedeného v zmluve.

Od súm zistených podľa písmena a), b) a c) tohto bodu sa odpočíta cena použiteľných zvyškov zničenej veci.

3. Ak boli poškodené poistené zásoby, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, sumu potrebnú na ich opravu alebo úpravu, od ktorej je potrebné odpočítať cenu použiteľných zvyškov poškodených zásob a sumu, o ktorú sa znížili obvyklé náklady spojené s ošetrovaním a ďalším spracovaním, ktoré by inak bolo nutné vynaložiť.

4. Ak boli poistené zásoby znehodnotené, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil rozdiel medzi ich poistnou hodnotou a hodnotou po znehodnotení.

5. Ak boli poistené zásoby zničené alebo stratené a ide o zásoby, ktoré poistený vyrobil, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu nákladom na ich nové obstaranie, najviac však sumu, ktorú by poistený získal pri ich realizácii v dobe poistnej udalosti. Ak ide o zásoby, ktoré poistený nevyrobil alebo o zásoby, ktoré vyrobil, avšak náklady na ich obstaranie sú nižšie ako výrobné náklady, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu nákladom na ich obstaranie, ktoré by bolo potrebné vynaložiť v čase vzniku poistnej udalosti. Poisťovateľ však vyplatí najviac sumu, ktorú by poistený získal pri ich realizácii v dobe poistnej udalosti. Od takto určeného poistného plnenia sa odpočíta cena použiteľných zvyškov zničených zásob a suma, o ktorú sa znížili obvyklé náklady spojené s ošetrovaním a ďalším spracovaním zásob, ktoré by bolo inak potrebné vynaložiť.

6. Právo na poistné plnenie nenastane, ak poistená vec bola poškodená alebo zničená v dôsledku osobitnej povahy, vnútornej (skrytej) vady, skazy, vady obalu alebo balenia, pôsobením atmosférického tepla alebo chladu. Poisťovateľ je však povinný plniť i v prípadoch uvedených v tomto bode, ak k poistnej udalosti došlo v príčinnej súvislosti so živelnou udalosťou.

7. Ak boli poškodené, zničené, znehodnotené alebo stratené poistené cudzie veci, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie len vtedy, ak je poistený povinný vynaložiť náklady na opravu alebo náhradu poškodených vecí. Hornou hranicou poistného plnenia je časová hodnota cudzej veci, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.

8. Právo na poistné plnenie vzniká tiež vtedy, ak bola poistená vec poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená v príčinnej súvislosti s poistným rizikom uvedeným

v Článku 1 týchto OPP ZVL 2012, poistenie ktorého je pre poškodenú, zničenú, odcudzenú alebo stratenú vec v zmluve výslovne dojednané, ak k takejto škode došlo na mieste poistenia do 72 hodín od výskytu poistného rizika, v príčinnej súvislosti ktorého ku škode došlo.

Článok 4

Povinnosti poisteného a/alebo poistníka

- Okrem povinností stanovených vo VPP PMA 2012 je poistený a/alebo poistník povinný:
 - dodržiavať bezpečnostné predpisy, technické predpisy a ďalšie normy vrátane predpisov vzťahujúcich sa na prevádzku, údržbu a kontrolu poistenej veci,
 - viest' preukázateľnú evidenciu o poistenej veci.
- V prípade dojednania poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia poistenej veci povodňou alebo záplavou je poistený povinný zabezpečiť plnú prietochnosť odvádzacieho potrubia kanalizácie.
- V prípade dojednania poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia poistenej veci povodňou, záplavou a/alebo vodou, kvapalinou alebo parou unikajúcou z vodovodného zariadenia je poistený a/alebo poistník povinný zabezpečiť v priestoroch budovy, ktoré ležia na úrovni alebo pod úrovňou prizemného podlažia, uloženie zásob a vecí charakteru zásob minimálne 12 cm nad úrovňou podlahy (napr. na paletách, regáloch, policiach, podstavcoch).
- V prípade dojednania poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia poistenej veci vodou, kvapalinou alebo parou unikajúcou z vodovodného zariadenia je poistený povinný:
 - udržiavať vodovodné zariadenia v prevádzkyschopnom stave a zabezpečiť ich pravidelnú kontrolu,
 - v chladnom období zabezpečiť primerané vykurovanie budovy,
 - v prípade nutnosti (napr. v zimnom období, ak budova nie je vykurovaná), uzatvoriť prívod vody a vypustiť potrubie.
- Ak porušil poistený povinnosti stanovené vo VPP PMA 2012, v týchto OPP ZVL 2012 a dohodnuté v zmluve, je poisťovateľ oprávnený poistné plnenie zo zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť.

Článok 5

Výklad pojmov

Pre účely tohto poistenia platí:

- Atmosférické zrážky** sú častice vody, ktoré vznikajú kondenzáciou vodnej pary, a ktoré

padajú z oblohy či kondenzujú priamo na zemskom povrchu ako napr. dážď, sneh, krúpa (ľadovec), hmla, rosa, námraza a pod.

- Krupobitie** je jav, pri ktorom kúsky ľadu vytvorené v atmosfére dopadajú na poistenú vec a tým dochádza k jej poškodeniu alebo zničeniu.
- Zosúvanie alebo zrútenie lavín** je jav, keď masa snehu alebo ľadu sa náhle po svahoch uvedie do pohybu a rúti sa do údolia.
- Lietajúce teleso** je lietadlo, športové lietacie zariadenie (napr. závesný alebo padákový klzák, ultra ľahké lietadlo alebo vrtuľník, športový padák), vzducholod' a lietací balón.
- Náraz vozidla** do poistenej veci je každé bezprostredné zničenie alebo poškodenie poistenej veci spôsobené priamym stretom s motorovým vozidlom alebo jeho nákladom, alebo vrhnutie predmetu zapríčinené priamym stretom s vozidlom alebo jeho nákladom pri dopravnej nehode, prípadne inej škodovej udalosti.
- Neodborná manipulácia a obsluha** je nedodržanie prevádzkových pokynov a návodov na obsluhu poisteného zariadenia alebo iné konanie obsluhy poisteného zariadenia, ktoré spôsobí jeho poškodenie alebo zničenie.
- Nesprávna údržba** je neudržiavanie veci v dobrom technickom stave, najmä nedodržanie termínov pravidelnej údržby stanovených platnými predpismi, pokynov výrobcu na prevádzku a údržbu veci.
- N-ročný prietok** je prietok vody v toku, ktorý môže byť dosiahnutý alebo prekročený priemerne jedenkrát počas „N“ rokov.
- Pád stromov, stožiarov a iných predmetov** je taký ich pohyb, ktorý má znaky voľného pádu, s výnimkou pádu stromov, stožiarov alebo iných predmetov zapríčinených akoukoľvek ľudskou činnosťou.
- Pád poistenej veci** je taký jej pohyb, ktorý má znaky voľného pádu, a to z vyššieho miesta jej uloženia do nižšieho miesta; nie je to prevrátenie poistenej veci.
- Pokles pôdy** je prepád pôdy spôsobený zrútením podzemného priestoru, zapríčinený prírodnými vplyvmi. Za pokles pôdy sa nepovažujú škody zapríčinené akoukoľvek ľudskou činnosťou, ako napríklad ťažbou, alebo škodami vzniknutými pri stavebnej činnosti.
- Povodeň** je prechodné výrazné zvýšenie hladiny vody v toku charakterizované zaplavením menších alebo väčších plôch

(územných celkov) vodou, ktorá sa prirodzeným spôsobom vyliala z vodného toku alebo vodných nádrží alebo ich brehy alebo hrádze pretrhla.

- Požiar** je oheň horiaci viditeľným plameňom sprevádzajúcim horenie, ktorý vznikol mimo určené ohnisko alebo ktorý takéto ohnisko opustil a vlastnou silou sa rozšíril na okolité predmety, alebo bol páchatelom úmyselne rozšírený a poškodil alebo zničil predmet poistenia. Za požiar sa nepokladá poškodenie alebo zničenie spôsobené obhorením, tlením, pôsobením úžitkového ohňa alebo tepla, pôsobením elektrického prúdu a pod.
- Pretlak** je tlak výrazne vyšší ako tlak prevádzkový, na ktorý bolo zariadenie, systém alebo ich súčasti skonštruované alebo schválené.
- Primeranými nákladmi na opravu veci** je cena opravy veci alebo jej časti, ktorá je v čase vzniku poistnej udalosti v mieste obvyklá a nepresiahne časovú hodnotu veci, ak poisťovateľ neurčí inak.
- Prislušenstvom veci** sú veci, ktoré patria vlastníkovi veci hlavnej a sú určené k tomu, aby sa s hlavnou vecou trvalo užívali.
- Sadanie pôdy** je proces, pri ktorom nadložné vrstvy klesajú do poddajného podlažia. Nadložné vrstvy sa pritom môžu trhať na kryhy a na okraj svahov vytláčať väčšie poddajnejšie horniny.
- Súčasťou veci** je všetko to, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, aby sa tým vec znehodnotila.
- Škoda dymom** je každé bezprostredné zničenie alebo poškodenie poistenej veci dymom, ktorý náhle unikol zo spaľovacích, vykurovacích, varných alebo sušiarenských zariadení, ktoré nie sú vo vlastníctve ani v oprávnenej držbe poisteného. Poistenie sa nevzťahuje na škody, ktoré vznikajú trvalým pôsobením dymu.
- Škoda spôsobená nadzvukovou vlnou** je každé bezprostredné zničenie alebo poškodenie poistenej veci, ktoré je spôsobené tlakovou vlnou vyvolanou lietadlom.
- Za **tiaž snehu alebo námrazy** sa považuje poškodenie alebo zničenie poistenej veci nadmernou ťarchou snehu, námrazy alebo ľadovej vrstvy. Za nadmernú ťarchu snehu, námrazy alebo ľadu sa považuje zaťaženie stavebnej konštrukcie presahujúce normou stanovené hodnoty.
- Za **úder blesku** sa považuje priamy úder blesku. Priamy úder blesku je bezprostredný prechod blesku (atmosferického výboja) poistenou vecou alebo bezprostredné pôsobenie energie

- blesku (atmosferického výboja) alebo teploty jeho výboja na poistenú vec, pričom jeho účinok a následky sú dostupnými technickými prostriedkami jednoznačne identifikovateľné. Za priamy úder blesku sa nepovažuje pôsobenie elektrického prúdu (napr. počas búrky, prepätím, prúdovým nárazom, chybami v izolácii, nedostatočným kontaktom, zlyhaním meracieho, regulačného alebo istiaceho zariadenia) na elektrické zariadenia.
23. **Vichrica** je dynamické pôsobenie hmoty vzduchu a je definovaná ako vietor s rýchlosťou vyššou ako 75 km/hod. Ak sa nedá táto rýchlosť vetra pre miesto škody zistiť, potom sa za vichricu považuje, ak poistený preukáže, že pohyb vzduchu v okolí poistenej veci vyvolal obdobné škody na obdobných veciach alebo na iných veciach schopných rovnakého odporu.
24. **Vodovodným zariadením** sa rozumie:
- privádzacie alebo odvádzacie potrubie vodovodného alebo kanalizačného systému, vrátane armatúr alebo iného s ním prepojeného zariadenia,
 - vykurovacie, klimatizačné alebo solárne systémy, vrátane armatúr alebo iného s nimi prepojeného zariadenia,
 - sprinklerové alebo iné automatické hasiace zariadenia.
- Za vodovodné zariadenie sa nepovažujú vonkajšie dažďové odkvapy a zvody.
25. **Výbuch** je náhly ničivý prejav tlakovej sily spočívajúci v rozpínavosti plynu alebo pár. Výbuch nie je aerodynamický tresk alebo výbuch v spaľovacom priestore spaľovacieho motora a iných zariadení, v ktorých sa energia výbuchu alebo vyššieho tlaku cielavedome využíva.
26. **Záplava** je vytvorenie súvislej stojacej alebo prúdiacej vodnej plochy na zemskom povrchu v mieste poistenia, ktorému chýba prirodzený odtok a bolo spôsobené prírodnými vplyvmi.
27. **Zemetrasenie** sú otrasy zemského povrchu vyvolané pohybom zemskej kôry, dosahujúce aspoň 6. stupeň intenzitnej stupnice zemetrasenia EMS-98, udávajúcej makroseizmické účinky zemetrasenia, a to na mieste poistenej udalosti (nie v epicentre).
28. **Zosúvanie (zosuv) pôdy** je jej náhly alebo postupný pohyb z vyšších polôh svahu do nižších, ku ktorému dochádza pôsobením zemskej príťažlivosti, prírodnými silami alebo následkom ľudskej činnosti pri porušení podmienok rovnováhy svahu.
29. **Zrútenie skál alebo zeminy** je pohyb skál, kameňa, časti hornín alebo masy zeminy z vyšších polôh do nižších.
30. **Živelná udalosť** je škoda spôsobená niektorým rizikom uvedeným v Článku 1 týchto OPP ZVL 2012.

Článok 6

Spoločné a záverečné ustanovenia

- V zmluve sa možno od ustanovení týchto OPP ZVL 2012 odchyliť a upraviť vzájomné práva a povinnosti, ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa nemožno od nich odchyliť.
- Tieto OPP ZVL 2012 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.
- Tieto OPP ZVL 2012 nadobúdajú platnosť dňom ich schválenia predstavenstvom poisťovateľa a účinnosť dňom 01.11.2012.

**Schválené predstavenstvom poisťovateľa
dňa 10.09.2012.**

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY PRE POISTENIE MAJETKU VPP PMA 2012

Pre poistenie majetku, ktoré dojednáva ČSOB Poist'ovňa, a.s. (ďalej len „poist'ovateľ“), platia príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, tieto Všeobecné poistné podmienky pre poistenie majetku vrátane Špecifikácie skupín predmetov poistenia (ďalej len „VPP PMA 2012“), osobitné poistné podmienky a ustanovenia poistnej zmluvy (ďalej len „zmluva“).

Článok 1

Začiatok poistenia, doba trvania poistenia

- Poistenie vzniká nasledujúci deň po uzavretí poistnej zmluvy, pokiaľ v poistnej zmluve nie je dohodnuté, že poistenie vznikne neskôr.
- Ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poistenie sa dojednáva na dobu neurčitú s poistným obdobím jeden rok (poistný rok).
- Ak nie je zmluva vypovedaná jednou zo zmluvných strán najmenej 6 týždňov pred ukončením poistného obdobia, predlžuje sa po uplynutí poistného obdobia automaticky vždy o ďalšie poistné obdobie.

Článok 2

Zánik poistenia

- Okrem dôvodov zániku poistenia uvedených v platných právnych predpisoch poistenie zaniká:
 - uplynutím dohodnutej doby, ak bolo v zmluve dohodnuté poistenie na dobu určitú,
 - pisomnou výpoveďou ktoréhokolvek z účastníkov zmluvy do dvoch mesiacov po uzavretí zmluvy; výpovedná lehota je osemenná a začína plynúť nasledujúcim dňom po doručení výpovede druhej zmluvnej strane,
 - pisomnou výpoveďou ktorejkoľvek zo zmluvných strán ku koncu poistného obdobia, pričom výpoveď musí byť doručená druhej zmluvnej strane najmenej 6 týždňov pred uplynutím poistného obdobia,
 - nezaplatením poistného, ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti. Poistenie zanikne aj tak, že poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poist'ovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poist'ovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak

nebude zaplatené. Tieto lehoty možno dohodou zmluvných strán predlžiť najviac o tri mesiace. Poistenie zanikne uplynutím príslušnej lehoty. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného,

- odstúpením poist'ovateľa od zmluvy, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok zo strany poisteného a/alebo poistníka by poist'ovateľ zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poist'ovateľ uplatniť písomne do troch mesiacov odo dňa, kedy takúto skutočnosť zistil, inak jeho právo zaniká,
- odmietnutím poistného plnenia zo zmluvy, ak sa poist'ovateľ po poistnej udalosti dozvie, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede poisteného a/alebo poistníka nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá bola podstatná pre uzavretie zmluvy,
- dňom vstupu poisteného do likvidácie alebo vyhlásením konkurzu na majetok poisteného,
- zánikom poistenej veci (napr. jej likvidácia, strata, úplné zničenie), ukončením užívania poistenej veci, ukončením činnosti poisteného, zánikom oprávnenia poisteného na podnikanie v zmysle príslušných právnych predpisov, zmenou v osobe vlastníka poistenej veci alebo držiteľa poistenej veci. Ktorúkoľvek z týchto skutočností je poistník a/alebo poistený povinný oznámiť písomne poist'ovateľovi najneskôr do jedného mesiaca odo dňa jej vzniku a predložiť o tom písomný doklad. V prípade, že poist'ovateľovi v súvislosti s nedodržaním týchto povinností vzniknú dodatočné náklady, je oprávnený uplatniť si nárok na ich úhradu u poisteného a/alebo poistníka,
- pisomnou výpoveďou každej zo zmluvných strán do 1 mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia. Výpovedná lehota je

1 mesiac a začína plynúť dňom doručenia výpovede; jej uplynutím poistenie zanikne. Ak výpoveď podal poistník a/alebo poistený, poist'ovateľovi prináleží poistné do konca poistného obdobia, na ktoré bolo poistenie dohodnuté,

- pisomnou dohodou zmluvných strán,
- iným spôsobom dohodnutým v týchto VPP PMA 2012 alebo v zmluve.

Článok 3

Zmena poistenia

- Ak dôjde v priebehu poistenia ku zmene vlastníka poistenej nehnuteľnosti, vstupuje nový vlastník do práv a povinností poisteného vyplývajúcich z poistnej zmluvy do konca zaplateného poistného obdobia, ak v poistnej zmluve nie je dohodnuté inak. Za poistné pripadajúce dobe od počiatku bežného poistného obdobia ručia pôvodný i nový vlastník ako jeho spoloční dlžníci.
- Zmena vlastníka poistenej nehnuteľnosti musí byť poist'ovateľovi okamžite poistníkom a/alebo poisteným oznámená.
- Poist'ovateľ je v prípade zmeny vlastníka povinný pripustiť uplatňovanie opodstatnených požiadaviek vyplývajúcich z poistnej zmluvy voči sebe až vtedy, keď sa o zmene vlastníka dozvie.
- Ak bola hnutelná alebo nehnuteľná vec v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ktoré zaniklo smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho toho z manželov, ktorý uzavrel poistnú zmluvu, považuje sa za poistníka ten z manželov, ktorý je naďalej vlastníkom alebo spoluvlastníkom veci.
- Ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniklo inak ako z dôvodov uvedených v bode 4 tohto článku, poistenie zanikne uplynutím poistného obdobia, na ktoré bolo poistné zaplatené.

Článok 4

Rozsah poistenia

- Poistenie je možné dojednať pre poškodenie, zničenie, odcudzenie alebo

stratu poistených vecí jednotlivými poistnými rizikami, resp. skupinami poistných rizík uvedených v príslušných osobitných poistných podmienkach. Poistenie sa vždy vzťahuje len na jednotlivé poistné riziká, resp. skupiny poistných rizík, ktorých poistenie je v poistnej zmluve výslovne dojednané.

2. Bližšia špecifikácia rozsahu poistenia je uvedená v príslušných osobitných poistných podmienkach.

Článok 5

Miesto poistenia

1. Poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti vzniknuté na území Slovenskej republiky na mieste uvedenom v poistnej zmluve ako miesto poistenia, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.
2. Ak je v poistnej zmluve dohodnutých viac miest poistenia, vzťahuje sa poistenie na všetky tieto miesta poistenia.
3. V prípade poistenia nehnuteľností je miesto poistenia vymedzené v poistnej zmluve adresou alebo katastrálnym územím s číslom parcely.
4. V prípade poistenia hnutelných vecí je miestom poistenia budova, iná stavba, miestnosť alebo pozemok vymedzené v poistnej zmluve adresou alebo katastrálnym územím s číslom parcely, kde sa tieto veci nachádzajú, ak nie je ďalej v poistnej zmluve dohodnuté inak.
5. Ak sú predmetom poistenia peniaze, drahé kovy, drahokamy, cennosti, vkladné knižky a iné podobné dokumenty, cenné papiere a ceniny, je pre ne miesto poistenia pancierová alebo iná ohňovzdorná pokladňa, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.
6. Poistenie sa vzťahuje aj na iné miesto ako miesto poistenia uvedené v poistnej zmluve, pokiaľ poistený premiestni poistené veci z dôvodu bezprostredne hroziacej alebo už vzniknutej poistnej udalosti. Poistenie sa na takéto miesto vzťahuje len vtedy, ak poistený bez zbytočného odkladu oznámi poisťovateľovi adresu tohto miesta a zoznam premiestnených vecí, najneskôr do 14 kalendárnych dní od ich premiestnenia.
7. V poistnej zmluve je možné dohodnúť aj iné špecifické miesta poistenia.

Článok 6

Všeobecné vyluky z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na škody a ich následné škody, ktoré vyplývajú a/alebo vznikli v príčinnej súvislosti s/so:
 - a) podvodom, spreneverou, činom v rozpore s dobrými mravmi, trestným činom alebo nepoctivým činom

poisteného a/alebo poistníka, osôb jemu blízkych, jeho spoločníka, jeho zamestnancov alebo inej osoby konajúcej na podnet poisteného a/alebo poistníka,

- b) úmyselným konaním poisteného a/alebo poistníka, osôb jemu blízkych, jeho spoločníka, jeho zamestnancov, iného oprávneného užívateľa alebo inej osoby konajúcej na podnet niektorého z nich,
- c) nesprávnym vyhodnotením kalendárneho dátumu výpočtovou technikou,
- d) vojnovými udalosťami, vyhlásením vojnového alebo výnimočného stavu, napadnutím alebo činom vonkajšieho nepriateľa, nepriateľskej akcie (bez ohľadu na to, či bola vojna vyhlásená alebo nie),
- e) revolúciou, povstaním, vzburou, štátnym alebo vojenským prevratom, občianskou vojnou, demonštráciou, zabavením, rekviráciou pre vojenské účely, alebo represívnymi zásahmi štátnych orgánov,
- f) vnútornými nepokojmi, štrajkom,
- g) akýmkoľvek teroristickým činom; vylúčená je tiež škoda, strata alebo náklady a výdavky akéhokoľvek typu, spôsobené pri vykonávaní opatrení na kontrolu, prevenciu, potlačenie alebo sa inak vzťahujúca k teroristickému činu,
- h) žiarením každého druhu, magnetických alebo elektromagnetických polí, ionizáciou,
- i) jadrovou energiou alebo jadrovým žiarením akéhokoľvek druhu,
- j) znečistením, zamorením, kontamináciou vrátane presakovania, bez ohľadu na akékoľvek ďalšie súčasne alebo v akomkoľvek časovom slede spolupôsobiace príčiny, vylúčené sú tiež náklady vyplývajúce z nariadenia vlády alebo náklady súvisiace s premiestnením alebo modifikovaním majetku poisteného, ktorý nemôže byť naďalej používaný k pôvodnému účelu,
- k) azbestom alebo materiálom obsahujúcim azbest,
- l) stratou, poškodením, zničením, porušením, vymazaním, modifikáciou elektronických dát, spôsobené akoukoľvek príčinou (vrátane počítačových vírusov) alebo stratou použiteľnosti alebo zníženia funkčnosti. Ďalej sa nevzťahuje na náklady alebo výdavky akéhokoľvek druhu z toho vyplývajúce, bez ohľadu na akúkoľvek inú príčinu alebo udalosť súbežne alebo následne prispievajúcu ku vzniku škody, vzťahujúcu sa k hodnote

elektronických dát poisteného alebo inej zmluvnej strany,

- m) neoprávneným užívaním cudzej veci alebo zatajením veci,
 - n) stratou umeleckej a historickej hodnoty poistenej veci.
2. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) verejné pozemné komunikácie (diaľnice, cesty, miestne komunikácie, verejné účelové komunikácie) vrátane mostov, nadjazdov, tunelov, podchodov a nadchodov,
 - b) verejné rozvody elektriny, plynu, vody, tepla a verejné elektronické komunikačné siete,
 - c) vrtné veže vrátane príslušenstva,
 - d) atómové elektrárne a zariadenia na prípravu jadrového paliva pre tieto elektrárne vrátane príslušenstva, ako aj akékoľvek nehnuteľné a/alebo hnutelné veci nachádzajúce sa v areáli atómovej elektrárne,
 - e) software a databázy údajov,
 - f) vodstvo, pôdu, lesy a iné porasty,
 - g) zvieratá a mikroorganizmy,
 - h) veci, ktoré sú dlhodobou nevyužitelné alebo nevyužívané,
 - i) nehnuteľností, na ktorých sú vykonávané stavebné úpravy, resp. iné stavebné alebo montážne práce a ďalej na hnutelné veci v nich uložené, ak vykonávané stavebné úpravy, resp. iné stavebné alebo montážne práce mali vplyv na príčinu vzniku alebo zväčšenie rozsahu následkov škody,
 - j) náklady na dekontamináciu pôdy a vody,
 - k) majetkovú ujmu, ktorá nastala v dôsledku negatívneho pôsobenia obchodných alebo podnikateľských rizík,
 - l) plavidlá a iné zariadenia schopné pohybu na vode alebo pod vodou,
 - m) lietadlá a iné zariadenia schopné pohybu v atmosfére,
 - n) koľajové vozidlá,
 - o) škody na autorských a iných nehmotných právach majetkového charakteru,a to ani v prípade, že sú súčasťou súboru uvedeného v poistnej zmluve.
 3. V zmluve je možné dohodnúť aj ďalšie vyluky z poistenia.

Článok 7

Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia sú veci vo vlastníctve poisteného špecifikované v poistnej zmluve.
2. Ak je to dohodnuté v zmluve, poistenie sa vzťahuje i na cudzie veci - veci vo vlastníctve cudzích osôb, ktoré poistený oprávnené užíva alebo ich prevzal pri

poskytovani služby od fyzickej alebo právnickej osoby na základe zmluvného vzťahu (napr. zmluva o dielo, zmluva o nájme, prenájme).

3. Poistiť je možné vec jednotlivo určenú, výber vecí alebo súbor vecí. Jednotlivo určené veci, výber vecí alebo súbor vecí, na ktoré sa poistenie vzťahuje, sú vymedzené v poistnej zmluve.
4. Pri poistení súboru vecí sa poistenie vzťahuje i na veci, ktoré sa stali súčasťou poisteného súboru po uzavretí zmluvy. Veci, ktoré v priebehu trvania poistenia prestali byť súčasťou súboru, prestávajú byť poistené okamihom svojho vyradenia zo súboru.

Článok 8

Poistná suma, prvé riziko

1. Poistná suma je hornou hranicou poistného plnenia pre všetky poistné udalosti, ktoré nastali v jednom poistnom období, ak nie je ďalej v týchto VPP PMA 2012 alebo v zmluve dohodnuté inak. Poistnú sumu určuje poistník a/alebo poistený na vlastnú zodpovednosť. Poistná suma je uvedená v poistnej zmluve.
2. Ak sa poisťuje jednotlivo určená vec, poistná suma má zodpovedať poistnej hodnote poisťovanej veci. Ak sa poisťuje súbor alebo výber vecí, poistnú sumu poisťovaného súboru alebo výberu vyjadruje napočítaná poistná suma všetkých vecí, ktoré sú súčasťou súboru alebo výberu.
3. Pri dohodnutí poistenia na prvé riziko je poistná suma po dohode zmluvných strán vedome znížená pod poistnú hodnotu poisťovanej veci alebo súboru vecí a tento spôsob poistenia musí byť pre jednotlivé položky jednoznačne uvedený v zmluve. Poistenie na prvé riziko je možné dohodnúť aj v prípadoch, kedy nie je možné dopredu určiť poistnú hodnotu poisťovanej veci (súboru vecí) alebo aj v prípadoch, kedy sa poistná suma rovná poistnej hodnote. Poistná suma je pri poistení na prvé riziko hornou hranicou poistného plnenia za jednu a všetky poistné udalosti, ku ktorým došlo v jednom poistnom období.

Článok 9

Poistná hodnota

1. Poistná hodnota je hodnota poistenej veci v danom čase a mieste a je podkladom pre stanovenie poistnej sumy.
2. Poistná hodnota poistených vecí môže byť vyjadrená ako:
 - a) nová hodnota, ktorou je suma, ktorú je nutné obvykle vynaložiť v mieste poistenia na znovunadobudnutie novej

veci rovnakého druhu a kvality. U nehnuteľností nová hodnota zahŕňa i náklady na spracovanie projektovej dokumentácie,

- b) časová hodnota, ktorou je nová hodnota veci znížená o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebovania alebo iného znehodnotenia. Na časovú hodnotu sa poistenie dojednáva vtedy, ak je miera opotrebovania alebo iného znehodnotenia veci vyššia ako 60%, alebo ak poistník výslovne žiada poistenie na časovú hodnotu,
 - c) iná hodnota dojednaná v poistnej zmluve.
3. Poistná hodnota zásob je suma, ktorú je potrebné vynaložiť na znovunadobudnutie vecí patriacich do zásob alebo suma, ktorú treba vynaložiť na ich výrobu rovnakého druhu a kvality. Poisťovateľ vyplatí nižšiu z uvedených súm.
 4. Pokiaľ nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, je poistná hodnota cudzích vecí ich časová hodnota.

Článok 10

Podpoistenie, nadpoistenie

1. Pokiaľ je v dobe vzniku poistnej udalosti poistná suma jednotlivej položky predmetu poistenia nižšia ako jej poistná hodnota (podpoistenie), poskytne poisťovateľ poistné plnenie, ktoré je k výške škody v rovnakom pomere, v akom je poistná suma k poistnej hodnote. Podpoistenie bude posúdené pre každú poistenú vec a/alebo súbor vecí poistnej zmluvy zvlášť.
2. Poisťovateľ nepoužije postup podľa bodu 1., ak:
 - a) poistná suma zodpovedala v čase uzavretia zmluvy poistnej hodnote veci alebo súboru vecí a poistník a/alebo poistený neporušil povinnosť uvedenú v Čl. 16 bod 1. písm. n),
 - b) bolo dohodnuté poistenie na prvé riziko.
3. Pokiaľ je poistná suma v dobe vzniku poistnej udalosti vyššia ako poistná hodnota (nadpoistenie), poisťovateľ neposkytne vyššie poistné plnenie, než aké zodpovedá poistnej hodnote poistených vecí v okamihu vzniku škody.

Článok 11

Poistné, splatnosť poistného

1. Poistné je cena za poistenie dohodnuté v zmluve.
2. Poistné je stanovené sadzbou z poistných súm pre jednotlivé poistené veci, alebo pre súbor vecí. Výšku sadzby stanoví poisťovateľ.
3. Poisťovateľ má právo na poistné za dobu od vzniku poistenia až do jeho zániku.

Jednorazové poistné patrí poisťovateľovi vždy celé.

4. Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo zaplatené bežné poistné, je poisťovateľ povinný zvyšujúcu časť poistného vrátiť.
5. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, poisťovateľovi patrí poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala. Jednorazové poistné patrí poisťovateľovi aj v týchto prípadoch vždy celé.
6. Výška a splatnosť poistného je stanovená v zmluve. Poistník je povinný platiť poistné za dohodnuté poistné obdobie. Poistné je splatné prvým dňom poistného obdobia, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.
7. V prípade, ak v poistnej zmluve bolo dohodnuté platenie poistného v splátkach, je ich výška a splatnosť uvedená v zmluve.
8. Ak sa poistník oneskoril s platením poistného, poisťovateľ je oprávnený požadovať od poistníka úrok z omeškania za každý deň omeškania podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
9. Ak je platenie poistného dohodnuté v splátkach, nezaplatením ktorejkoľvek splátky stráca poistník výhodu splátok, poistné sa stáva splatným za celé poistné obdobie, ak mu to poisťovateľ písomne oznámi a vyzve ho k zaplateniu celého poistného.
10. Poisťovateľ má právo, v súvislosti so zmenami podmienok rozhodujúcimi pre stanovenie výšky poistného, upraviť novú výšku poistného ku dňu začiatku najbližšieho poistného obdobia. V prípade, že poistník s touto úpravou nesúhlasí, zanikne poistenie uplynutím dohodnutého poistného obdobia. Svoj nesúhlas musí poistník uplatniť do jedného mesiaca po oznámení zmeny. Ak poistník v uvedenej dobe písomne neoznámí svoj nesúhlas, má sa za to, že poistník súhlasí s novou úpravou a so všetkými z toho vyplývajúcimi povinnosťami.

Článok 12

Poistná udalosť

1. Poistná udalosť je náhodná udalosť, ktorá
 - a) nastala v mieste poistenia, a zároveň
 - b) nastala počas trvania poistenia, a zároveň
 - c) spôsobila škodu na poistenej veci, v dôsledku ktorej vznikla poisťovateľovi povinnosť poskytnúť poistné plnenie podľa týchto VPP PMA 2012 a zmluvy.
2. Poistnú udalosť pre jednotlivé druhy poistenia bližšie vymedzujú osobitné poistné podmienky, prípadne dojednania poistnej zmluvy.

Článok 13 Spoluúčasť

1. Ak v poisťnej zmluve nie je uvedené inak, je poistenie dohodnuté so spoluúčasťou na poistnom plnení. Výška spoluúčasti je uvedená v poisťnej zmluve.
2. Spoluúčasť je suma, ktorou sa poistený podieľa na poistnom plnení. Spoluúčasť poisťovateľa odpočíta z poistného plnenia poisťovateľa pri každej poisťnej udalosti alebo v prípade poistného plnenia podľa Článku 15. Ak je však z jednej príčiny a v rovnakej dobe poistnou udalosťou postihnutých viac poistených vecí z jednej poisťnej zmluvy, odpočíta sa len najvyššia dohodnutá spoluúčasť.

Článok 14 Poistné plnenie

1. Právo poisteného na poistné plnenie poisťovateľa vznikne, ak nastala poistná udalosť.
2. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie za všetky poistné udalosti, ktoré nastali v priebehu poistného obdobia, maximálne vo výške:
 - a) poisťnej sumy stanovenej pre príslušnú položku predmetu poistenia a poistné obdobie,
 - b) limitu poistného plnenia, dojednaného pre príslušnú položku predmetu poistenia v poisťnej zmluve,v závislosti od toho, ktorá z uvedených súm je nižšia.
3. Po vzniku poisťnej udalosti sa zníži poistná suma pre príslušnú položku predmetu poistenia a poistné obdobie o výšku vyplateného poistného plnenia. Výška poisťnej sumy môže byť na návrh poisťníka po doplatení poistného po predchádzajúcom súhlase poisťovateľa upravená.
4. Akékoľvek hodnoty pri poskytovaní poistného plnenia (nové, časové, iné) alebo stupne opotrebenia veci budú vždy určené ku dňu vzniku poisťnej udalosti, a to odborným odhadom poisťovateľa, prípadne spôsobom osobou určenou poisťovateľom. Poisťovateľ rozhodne, kedy ide o poškodenie alebo zničenie veci.
5. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie v tuzemskej mene.
6. Pri prepočte cudzej meny na menu platnú na území Slovenskej republiky poisťovateľ použije kurz Národnej banky Slovenska ku dňu vzniku poisťnej udalosti.
7. Ak dôjde k strate, odcudzeniu alebo zničeniu veci, pre ktorú je dojednané poistenie na novú hodnotu, vyplati poisťovateľ časť poistného plnenia presahujúcu časovú hodnotu len vtedy, ak poistený a/alebo poisťník do 3 rokov od

vzniku poisťnej udalosti nepreukáže, že si namiesto odcudzenej alebo zničenej veci zaobstaral vec novú.

8. Ak je dohodnuté poistenie na novú hodnotu a miera opotrebenia alebo iného znehodnotenia veci je vyššia ako 60 %, je hornou hranicou poistného plnenia veci jej časová hodnota.
9. Poistné plnenie je splatné do 15 dní, len čo poisťovateľ skončil vyšetrowanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť. Ak nemôže byť vyšetrowanie vykonané bez zbytočného odkladu, najneskôr však do jedného mesiaca po tom, kedy sa poisťovateľ o poisťnej udalosti dozvedel, je poisťovateľ povinný informovať o tejto skutočnosti poisteného a poskytnúť mu na písomné požiadanie primeraný preddavok. Poisťovateľ má právo odpočítať od poistného plnenia sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému.
10. Ak poistený a/alebo poisťník vedome porušil povinnosti dohodnuté v zmluve alebo stanovené v týchto VPP PMA 2012, je poisťovateľ oprávnený znížiť poistné plnenie podľa toho, aký malo toto porušenie vplyv na rozsah povinnosti poisťovateľa plniť.
11. Ak má poistený pri oprave alebo náhrade súvisiacej s poistnou udalosťou nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), poskytne poisťovateľ poistné plnenie vo výške vyčíslenej bez DPH. V prípade, keď poistený tento nárok nemá, poskytne poisťovateľ poistné plnenie vo výške vyčíslenej vrátane DPH, avšak len za podmienky, že DPH je zahrnutá v poisťnej sume poistenej veci uvedenej v poisťnej zmluve.
12. Ak boli poškodené, zničené, odcudzené alebo stratené cudzie veci, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie len vtedy, ak je poistený a/alebo poisťník povinný vynaložiť náklady na opravu poškodených vecí alebo na znovunadobudnutie zničených, odcudzených alebo stratených vecí. Hornou hranicou poistného plnenia je časová hodnota cudzej veci, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.
13. Zvyšky poškodenej alebo zničenej veci zostávajú vo vlastníctve poisteného a ich hodnotu odpočíta poisťovateľ z výšky škody.

Článok 15

Osobitné prípady poistného plnenia

1. Ak vykoná poistený a/alebo poisťník opatrenia, ktoré mohol vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za potrebné:
 - a) na odvrátenie bezprostredne hroziacej poisťnej udalosti,

b) na odvrátenie alebo zmiernenie škody na poistenej veci zo vzniknutej poisťnej udalosti,

- uhradí mu poisťovateľ takto vynaložené náklady, ak sú primerané rozsahu hroziacej škody a poisťnej hodnote ohrozenej poistenej veci.
2. Ak mal poistený a/alebo poisťník právnu povinnosť z hygienických alebo bezpečnostných dôvodov alebo z dôvodov verejného záujmu urobiť opatrenia a vynaložiť primerané náklady na demoláciu, vyprázdnenie a odstránenie zvyškov poistenej veci, ktorá bola poškodená alebo zničená poistnou udalosťou, poisťovateľ nahradí takto vynaložené náklady.
 3. Poisťovateľ uhradí primerané náklady na prepravu súvisiacu s opravou poškodenej veci. Tieto náklady sa hradia pri preprave veci len na území Slovenskej republiky, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.
 4. Poistné plnenie poskytnuté poisťovateľom podľa bodu 1. písm. a) a b), bodu 2. a bodu 3. tohto Článku spoločne s poistným plnením za poškodené alebo zničené veci je obmedzené poistnou sumou pre jednotlivé položky predmetov poistenia alebo limitom poistného plnenia dojednanými v zmluve, v závislosti od toho, ktorá z uvedených súm je nižšia. Poisťovateľ neuhradí náklady vynaložené na bežnú údržbu alebo ošetrovanie poistenej veci.

Článok 16

Povinnosti poisteného a/alebo poisťníka

1. Okrem povinností stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi je poistený a/alebo poisťník povinný:
 - a) odpovedať pravdivo a úplne na všetky otázky poisťovateľa, týkajúce sa dojednávaneho poistenia,
 - b) umožniť poisťovateľovi alebo ním povereným osobám vstup do poistených objektov a umožniť im posúdiť rozsah poistného rizika (nebezpečenstva), ďalej je povinný poisťovateľovi alebo ním povereným osobám predložiť na nahliadnutie projektovú, technickú, účtovnú a inú odbornú dokumentáciu a umožniť preskúmanie činnosti zariadenia slúžiaceho k ochrane poisteného majetku,
 - c) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 30 dní odo dňa zmien oznámiť poisťovateľovi písomne všetky zmeny v skutočnostiach, na ktoré sa ho pýtal pri dojednávaní poistenia, prípadne ku ktorým došlo počas trvania poistenia, predovšetkým zmeny poistného rizika (nebezpečenstva), napr. druh výroby

- alebo činnosti, poistnej hodnoty veci (súboru), miesta poistenia, rozsahu poistenia,
- d) písomne oznámiť poisťovateľovi každú zmenu svojej adresy v lehote najneskôr 15 pracovných dní odo dňa, kedy táto zmena nastala,
 - e) dbať, aby poistná udalosť nenastala, dodržiavať povinnosti smerujúce k odvráteniu škody alebo k zmenšeniu jej rozsahu, keď už škoda nastala a netrpieť porušovaním týchto povinností zo strany tretích osôb,
 - f) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 15 dní od zistenia škodovej udalosti oznámiť poisťovateľovi, že škodová udalosť vznikla, podať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov, predložiť doklady potrebné k posúdeniu, či vzniklo právo na poistné plnenie a k stanoveniu jeho výšky a umožniť poisťovateľovi získať kópie týchto dokladov. Ak bola škodová udalosť oznámená inak ako písomne, je povinnosťou poisteného a/alebo poistníka ak o to poisťovateľ požiada bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 10 dní, potvrdiť oznámenie škodovej udalosti písomne na príslušnom formulári poisťovateľa,
 - g) ihneď oznámiť polícii udalosť, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestného činu alebo pokusu oň,
 - h) ak došlo ku škodovej udalosti, nesmie zmeniť stav touto udalosťou spôsobený, kým nie sú poškodené veci obhliadnuté poisťovateľom alebo ním poverenou osobou. To však neplatí, ak prípadná zmena stavu je nutná z bezpečnostných a hygienických dôvodov alebo v záujme zmiernenia škody. V týchto prípadoch je poistený a/alebo poistník povinný zabezpečiť dostatočné dôkazy o rozsahu škody (napr. uchovaním poškodených vecí alebo ich častí, fotografickým alebo filmovým materiálom, videozáznamom, protokolom o škode),
 - i) zabezpečiť voči inému práva na náhradu spôsobenej škody a práva na postih a vysporiadanie,
 - j) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 15 dní oznámiť poisťovateľovi, že sa našla stratená alebo odcudzená vec, ktorej sa poistná udalosť týka. V prípade, že už poistený prijal poistné plnenie za túto vec, vrátiť poisťovateľovi poistné plnenie znížené o primerané náklady potrebné na jej opravu, ak bola poškodená v dobe od poistnej udalosti do doby, kedy bola nájdená; ak bola vec v tejto súvislosti zničená, je povinný vrátiť poisťovateľovi cenu použiteľných zvyškov, najviac však sumu, ktorú by dostal pri predaji veci realizovanom v súčinnosti s poisťovateľom, pokiaľ sa poisťovateľ a poistený nedohodnú inak,
 - k) viesť účtovníctvo spôsobom a v rozsahu povinností stanovených príslušnými právnymi predpismi a v prípade, ak to súvisí s poistením alebo so šetrením poistnej udalosti, bez zbytočného odkladu predložiť vyžiadané účtovné doklady poisťovateľovi,
 - l) v prípade zničenia alebo straty poistených vkladných a šekových knížiek, platobných kariet, cenných papierov, cenín a iných obdobných dokumentov, nevyhnutne zahájiť umorovacie alebo iné obdobné konanie,
 - m) v prípade opravy poškodených vecí zvoliť primeraný spôsob opravy, v prípade straty poistenej veci si obstaráť novú vec primeranej hodnoty. Ak poisťovateľ určí, pristúpiť k ponukovému konaniu alebo si obstaráť konkurenčné cenové ponuky,
 - n) oznámiť zvýšenie poistnej hodnoty veci alebo súboru, ak došlo v dobe trvania poistenia k jej zvýšeniu viac ako o 15%,
 - o) dodržiavať technické a ďalšie normy vrátane predpisov vzťahujúce sa na prevádzku a údržbu poistenej veci, viesť preukázateľnú dokumentáciu (napr. prevádzkový denník), udržiavať vec v dobrom technickom stave a dodržiavať pokyny pre prevádzku a údržbu veci stanovenú výrobcom,
 - p) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 15 dní oznámiť poisťovateľovi nové skutočnosti týkajúce sa poškodenej veci, ktoré neboli a/alebo nemohli byť zistené pri prvotnom zisťovaní rozsahu poškodenia, resp. začiatku opravy poškodenej veci. V prípade, ak poistený a/alebo poistník nepreukáže nesplnenie tejto povinnosti z objektívnych dôvodov, novo vzniknuté skutočnosti nahlásené poisteným a/alebo poistníkom po uplynutí tejto lehoty poisťovateľ neakceptuje,
 - q) bez zbytočného odkladu písomne oznámiť poisťovateľovi vstup do likvidácie alebo vyhlásenie konkurzu na jeho majetok,
 - r) v prípade, že sú politicky exponovanými osobami alebo im tento status vznikne počas účinnosti zmluvy, sú povinní túto skutočnosť oznámiť poisťovateľovi,
 - s) plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve, alebo ktoré sú mu uložené poisťovateľom v zmluve, alebo ktoré mu poisťovateľ písomne oznámi po nahlásenej poistnej udalosti.
2. Ak malo vedomé porušenie povinností uvedených v bode 1. tohto článku poistníkom a/alebo poisteným podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, je poisťovateľ oprávnený poistné plnenie zo zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť.
 3. Ak poistený a/alebo poistník, osoba jemu blízka, jeho spoločník, jeho zamestnanec alebo iná osoba konajúca na podnet poisteného a/alebo poistníka vedome alebo následkom požitia alkoholu alebo návykových látok porušil povinnosti uvedené v bode 1. tohto článku a toto porušenie podstatne prispelo ku vzniku poistnej udalosti alebo k väčšiemu rozsahu jej následkov, je poisťovateľ oprávnený poistné plnenie z poistnej zmluvy primerane znížiť. To isté platí, ak porušil tieto povinnosti vedome alebo následkom požitia alkoholu alebo návykových látok ten, kto s poisteným a/alebo poistníkom žije v spoločnej domácnosti.

Článok 17

Povinnosti poisťovateľa

Okrem povinností stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi je poisťovateľ povinný:

- a) zachovávať mlčanlivosť, a to najmä o skutočnostiach týkajúcich sa poistenia, ako aj o skutočnostiach, ktoré sa dozvie pri uzatvorení poistenia, jeho správe a pri likvidácii poistných udalostí, a to nielen pokiaľ ich poistený a/alebo poistník označí za dôverné. Poisťovateľ môže tieto informácie poskytnúť len so súhlasom poisteného a/alebo poistníka, alebo ak to ustanoví všeobecne záväzný právny predpis,
- b) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 15 dní po ukončení vyšetrovania písomne informovať poisteného o rozsahu a výške poistného plnenia,
- c) po ukončení vyšetrovania vrátiť poistenému a/alebo poistníkovi originálne doklady, ktoré si vyžiadal,
- d) umožniť poistenému a/alebo poistníkovi nazrieť do podkladov, ktoré poisťovateľ sústredil v priebehu vyšetrovania a vyhotoviť si ich kópiu, avšak okrem podkladov, ktoré poisťovateľ považuje za dôverné.

Článok 18

Porušenie bezpečnostných predpisov

1. Ak poruší poistený povinné bezpečnostné opatrenia stanovené všeobecnými právnymi predpismi alebo v poistnej zmluve dohodnuté bezpečnostné predpisy týkajúce sa poisteného predmetu poistenia alebo pripustí ich porušenie, môže poisťovateľ do jedného mesiaca po tom, čo sa dozvedel o tomto porušení, vypovedať poistnú zmluvu s výpovednou lehotou v dĺžke 1 mesiaca. Právo na výpoveď zaniká, ak je obnovený stav pred porušením predpisov.
2. Ak sa poisťovateľ o tomto porušení dozvedel až po vzniku poistnej udalosti, bude toto porušenie pri vyšetrovaní poistnej udalosti považované za porušenie povinnosti poisteného a/alebo poistníka stanovených v Článku 16 bode 1. a poisťovateľ má právo uplatniť ustanovenie Článku 16 bodu 2.

Článok 19

Znalecké konanie

1. Poistený a poisťovateľ sa v prípade nehody o výške poistného plnenia môžu dohodnúť, že výška poistného plnenia bude stanovená na základe znaleckého konania. Znalecké konanie môže byť rozšírené aj na ostatné predpoklady nárokov na poistné plnenie.
2. Znalcom alebo expertom v danom odbore (ďalej len „znalec“) sa v zmysle týchto poistných podmienok rozumie osoba, ktorá je vzhľadom k svojej profesii a vzdelaniu považovaná za odborníka v danom odbore, ak k poistenému resp. poisťovateľovi nemá žiadne záväzky alebo iné vzťahy, na základe ktorých by mohli byť spochybnené výsledky jej znaleckého posudku.
3. Zásady znaleckého konania:
 - a) každá strana písomne určí jedného znalca v danom odbore, ktorý voči nej nesmie mať žiadne záväzky a neodkladne o ňom informuje druhú stranu. Námietku voči osobe znalca možno vzniesť len pred začatím jeho činnosti,
 - b) určení znalci sa dohodnú na osobe tretieho znalca, ktorý má rozhodujúci hlas v prípade nehody,
 - c) znalci určení poisťovateľom a poisteným spracujú znalecký posudok o sporných otázkach oddelene,
 - d) znalci posudok odovzdajú zároveň poisťovateľovi i poistenému.
4. Ak sa závery znalcov od seba odlišujú, postúpi poisťovateľ obidva posudky znalcovi s rozhodujúcim hlasom. Ten rozhodne o sporných otázkach a odovzdá

svoje rozhodnutie poisťovateľovi i poistenému,

5. Každá strana hradí náklady svojho znalca, náklady na činnosť znalca s rozhodujúcim hlasom hradia obidve strany rovnakým dielom.
6. Znaleckým konaním nie sú dotknuté práva a povinnosti poisťovateľa a poisteného stanovené právnymi predpismi, poistnými podmienkami a poistnou zmluvou.

Článok 20

Príslušnosť súdu

Všetky spory akéhokoľvek druhu, ktoré môžu vzniknúť na základe poistnej zmluvy alebo v súvislosti s ňou medzi poisťovateľom a poistníkom a/alebo poisteným alebo inými oprávnenými osobami, spadajú do právomoci súdov SR a budú rozhodované podľa právneho poriadku SR.

Článok 21

Doručovanie písomností

1. Poisťovateľ zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poisteného alebo poistníka. Písomnosť poisťovateľa určená poistenému alebo poistníkovi (ďalej len „adresát“), sa považuje za doručení dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na pošte kvôli nezastihnutiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevyzdvihol na pošte, považuje sa za doručení v posledný deň tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nezdozvedel, alebo dňom, kedy bola písomnosť vrátená poisťovateľovi ako nedoručená pre zmenu adresy, ktorú adresát neoznámil.
2. Ak doloží adresát, že mu príslušná písomnosť nebola doručená z dôvodov hodných osobitného zreteľa, môže na to poisťovateľ prihliadnuť s ohľadom na okolnosti prípadu.

Článok 22

Spôsob vybavovania sťažností

Sťažnosti možno podať na akomkoľvek priamom alebo nepriamom kontaktnom mieste poisťovateľa (napr. osobne na pobočke, písomne poštou, telefonicky, faxom, e-mailom alebo vyplnením kontaktného formulára na internetovej stránke poisťovateľa). Sťažovateľ má zároveň možnosť sa so svojou sťažnosťou obrátiť aj na orgán vykonávajúci dohľad nad finančným trhom.

Článok 23

Výklad všeobecných pojmov

Pre účely tohto poistenia platí:

1. **Cudzia osoba** je osoba iná ako poistený, poistník, ich zástupca alebo

splnomocnenec alebo osoba konajúca na ich podnet.

2. **Hnuteľnými vecami** rozumieme výrobné a prevádzkové zariadenia v zmysle Špecifikácie skupín predmetov poistenia v členení do skupín.
3. **Limit plnenia na jednu poistnú udalosť** je horná hranica hodnoty vyplateného poistného plnenia z jednej poistnej udalosti. Ak sa limit plnenia na jednu poistnú udalosť dojedná, je jeho výška špecifikovaná v zmluve.
4. **Náhodná udalosť** je udalosť, o ktorej sa odôvodnene predpokladá, že môže v čase trvania poistenia nastať, avšak v čase uzavretia poistenia sa ešte nevie, kedy nastane alebo či vôbec nastane.
5. **Napočítaná poistná suma** je súčet poistných súm jednotlivých položiek poistných vecí ku dňu výpočtu v prípade poistenia súboru vecí alebo výberu vecí.
6. **Nehnuteľnosťou (nehnuteľnou vecou)** sú budovy a iné stavby spojené so zemským povrchom pevným základom.
7. **Neoprávnené užívanie cudzej veci** je zmocnenie sa vecí s úmyslom prechodne ju užívať proti vôli vlastníka veci.
8. **Nesprávne vyhodnotenie kalendárneho dátumu výpočtovou technikou** je akékoľvek poškodenie, následné škody, náklady, nároky a výdavky, predbežné aj iné akékoľvek povahy priamo či nepriamo spôsobené zlyhaním, nesprávnym fungovaním a nedostatkami akéhokoľvek počítačového systému alebo siete, počítačového hardwaru, softwaru, zariadenia na spracovanie informácií, počítačových komponentov, médií, mikročipov, zabudovaných čipov, integrovaných obvodov alebo podobných zariadení či iných záznamov, ak správne nevyhodnotia akýkoľvek kalendárny dátum ako skutočný kalendárny dátum, alebo ak nezachytia, neuložia, nezachovávajú, nezvládnu, nevyhodnotia alebo nespracujú údaje alebo informácie v dôsledku toho, že berú akýkoľvek dátum inak ako je skutočný kalendárny dátum alebo v dôsledku toho, že akýkoľvek pokyn, ktorý bol naprogramovaný do počítačového systému alebo siete, či ďalších vyššie menovaných technických prostriedkov pre prenos dát je pokynom, ktorý spôsobuje zmazanie, stratu, deformáciu alebo modifikáciu údajov a informácií a neschopnosť zachytiť, uložiť alebo správne spracovať takéto údaje pred, v priebehu a po ukončení akéhokoľvek dátumu.
9. **Obratom** sú u právnických osôb tržby z poisťovanej činnosti, ktoré podliehajú dani z príjmov právnických osôb, u fyzických

- osôb príjmy z poisťovanej činnosti, ktoré podliehajú dani z príjmu fyzických osôb.
10. **Opotrebenie** je prirodzený úbytok hodnoty veci spôsobený jej používaním.
11. **Počítačový vírus** je súbor porušených dát, škodlivých alebo inak neoprávnených príkazov alebo kódov vrátane skupiny neoprávnených príkazov alebo kódov vkladanych so zlým úmyslom, programové alebo iné príkazy, ktoré sa šíria počítačovým systémom alebo sieťou akéhokoľvek druhu. Pod pojmom počítačový vírus sa rozumie aj „trójsky kôň“, „červ“, „časovaná alebo logická bomba“.
12. **Podvod** je obohatenie seba alebo niekoho iného na škodu cudzieho majetku tým, že páchatel uvedie niekoho do omylu alebo niekoho omyl využije.
13. **Poistenie** je právny vzťah, ktorým sa poisťovateľ zaväzuje poskytnúť poistenému poistné plnenie za poistnú udalosť a ktorým sa poistník zaväzuje platiť poistné.
14. **Poistený** je fyzická alebo právnická osoba, na ktorej majetok sa poistenie vzťahuje.
15. **Poistná doba** je čas, na ktorý sa uzatvára zmluva. Je ohraničená dátumom vzniku poistenia a dátumom jeho zániku.
16. **Poistná zmluva** je písomný dvojstranný právny úkon, na základe ktorého vzniká poistenie fyzických a právnických osôb.
17. **Poistné obdobie** je časť poistnej doby dohodnutá v poistnej zmluve alebo stanovená právnym predpisom. Je to časový úsek, za ktorý sa platí poistné. Pri jednorazovo platených poisteniach je poistné obdobie totožné s poistnou dobou.
18. **Poistné riziko (nebezpečenstvo)** je možná príčina vzniku škody uvedená v jednotlivých osobitných poistných podmienkach, na ktorú sa môže uzavrieť poistenie.
19. **Poistník** je fyzická alebo právnická osoba, ktorá uzavrela s poisťovateľom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné.
20. **Poistný rok** je obdobie, ktoré začína plynúť dňom, ktorý sa zhoduje v dni a mesiaci s dňom uvedeným v zmluve ako začiatok poistenia a končí uplynutím 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov od tohto dňa.
21. **Poistným plnením** sa rozumie náhrada poskytnutá poisťovateľom na základe poistnej zmluvy v prípade vzniku poistnej udalosti.
22. **Poisťovateľ** je právnická osoba, ktorá je oprávnená vykonávať poisťovaciu činnosť podľa platného zákona o poisťovníctve.
23. **Politicky exponovaná osoba** je osoba definovaná v § 6 z. č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako fyzická osoba, ktorá je vo významnej verejnej funkcii a nemá po dobu jej výkonu a po dobu jedného roka od skončenia výkonu významnej verejnej funkcie trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Politicky exponovanou osobou sa rozumie aj fyzická osoba s nasledovným vzťahom k osobe vo významnej verejnej funkcii:
- a) manžel, manželka alebo osoba, ktorá má podobné postavenie ako manžel alebo manželka osoby vo významnej verejnej funkcii,
 - b) dieťa, zať, nevesta
 - c) rodič.
- Významnou verejnou funkciou je podľa § 6 z. č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov:
- a) hlava štátu, predseda vlády, podpredseda vlády, minister, vedúci ústredného orgánu štátnej správy, štátny tajomník alebo obdobný zástupca ministra,
 - b) poslanec zákonodarného zboru,
 - c) sudca najvyššieho súdu, sudca ústavného súdu alebo iných súdnych orgánov vyššieho stupňa, proti rozhodnutiu ktorých sa s výnimkou osobitných prípadov už nemožno odvolať,
 - d) člen dvora audítorov alebo rady centrálnej banky,
 - e) veľvyslanec, chargé d'affaires,
 - f) vysoko postavený príslušník ozbrojených síl,
 - g) člen riadiaceho orgánu, dozorného orgánu alebo kontrolného orgánu štátneho podniku alebo obchodnej spoločnosti patriacej do vlastníctva štátu, alebo
 - h) osoba v inej obdobnej funkcii vykonávanej v inštitúciách Európskej únie alebo v medzinárodných organizáciách.
24. **Poškodenie vecí** je zmena stavu vecí, ktorú možno objektívne odstrániť opravou alebo úpravou.
25. **Ročný limit plnenia** je horná hranica súčtu vyplatených poistných plnení poisťovateľom uznaných poistných udalostí za poistný rok. Výška ročného limitu plnenia pre poistné riziko, resp. skupinu rizík je špecifikovaná v zmluve.
26. **Sprenevera** je protiprávne prisvojenie si zvereného majetku (obyčajne peňazi), defraudácia.
27. **Stratená vec** je vec, ku ktorej poistený v súvislosti s poistnou udalosťou stratil nezávisle od svojej vôle možnosť s vecou disponovať.
28. **Stratou veci** sa rozumie stav, keď v súvislosti s poistnou udalosťou poistený stratil nezávisle od svojej vôle možnosť s vecou disponovať.
29. **Súbor** tvoria veci, ktoré majú podobný alebo rovnaký charakter, alebo sú určené k rovnakému hospodárskemu účelu.
30. **Škoda spôsobená úmyselne** je taká škoda, ktorú škodca spôsobil v úmysle priamom alebo nepriamom. Priamym úmyslom sa rozumie také konanie alebo opomenutie konania škodcu, ktorým chcel spôsobiť škodu. Nepriamym úmyslom sa rozumie také konanie alebo opomenutie konania škodcu, ktorý vedel, že svojím konaním alebo opomenutím konania môže škodu spôsobiť a pre prípad že ju spôsobil, bol s tým uzrotený.
31. **Škodou** sa rozumie poškodenie, zničenie, odcudzenie alebo strata vecí.
32. **Škodová udalosť** je náhodná udalosť oznámená poisteným a/alebo poistníkom, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie. Škodová udalosť nie je však totožná s poistnou udalosťou.
33. **Škody spôsobené jadrovou energiou sú škody vzniknuté:**
- a) z ionizujúceho žiarenia alebo kontaminácie rádioaktivitou z akéhokoľvek rádioaktívneho odpadu alebo zo spaľovania jadrového paliva,
 - b) z rádioaktívnych, toxických alebo inak rizikových alebo kontaminujúcich vlastností akéhokoľvek nukleárneho zariadenia, reaktoru alebo nukleárnej montáže alebo nukleárneho komponentu,
 - c) z pôsobenia akejkoľvek zbrane využívajúcej atómové alebo nukleárne štiepenie alebo syntézu alebo inú podobnú reakciu, rádioaktívnej sily alebo materiálu.
34. **Terorizmom** sa rozumie použitie sily alebo násillia alebo hrozba použitia sily alebo násillia akejkoľvek osoby alebo skupiny ľudí, samostatne alebo v niekoho prospech alebo v spolupráci s akoukoľvek organizáciou alebo vládou, spáchané z politického, náboženského, ideologického alebo etnického dôvodu alebo účelu, spôsobujúce ujmu na ľudskom zdraví, hmotnom alebo nehmotnom majetku alebo infraštruktúre, vrátane úmyslu ovplyvňovať akúkoľvek vládu, zastrášať obyvateľstvo alebo časť obyvateľstva.
35. **Trvalým znehodnotením** sa rozumie, ak sa vec už nedá použiť pre svoj účel všeobecne alebo pre poisteného.

36. **Ukončením činnosti poisteného** sa rozumie:

- a) u právnických osôb, ktoré sa zapisujú do obchodného registra, výmaz z obchodného registra,
 - b) u právnických osôb, ktoré sa nezapisujú do obchodného registra, zrušenie právnickej osoby zriaďovateľom alebo výmazom z príslušného registra,
 - c) u podnikateľov - fyzických osôb, ktoré sú zapísané v živnostenskom registri, výmaz z živnostenského registra,
 - d) u podnikateľov - fyzických osôb, ktoré nie sú zapísané v živnostenskom registri, zánik oprávnenia k podnikateľskej činnosti.
37. **Užívaním vecí** sa rozumie právny stav, keď má poistený vec hnutelnú alebo nehnuteľnú vo svojej moci v súlade s právnymi predpismi a využíva jej úžitkové vlastnosti.
38. **Vecami** sa rozumie nehnuteľný majetok, hnutelný majetok alebo ďalšie predmety uvedené v poisťovej zmluve.
39. **Vnútorne nepokoje** sú násilné nepokoje, vzbury, územne izolované ojedinelé akty násillia (hrozba použitia alebo použitie násillia) alebo iné akty podobnej povahy motivované politicky, sociálne, ideologicky, nábožensky a pod.
40. **Vojnové udalosti** sú vzbury, povstania, hromadné násilné nepokoje, násilné konania motivované politicky, sociálne, ideologicky, nábožensky.
41. **Zatajenie vecí** je prisvojenie si poistenej veci, ktorá sa dostala do moci páchatela alebo inej osoby nálehom, omylom alebo inak, bez súhlasu oprávnenej osoby.
42. **Znehodnotenie vecí** je zmena stavu veci, pri ktorej je vec naďalej funkčná, ale zníži sa jej hodnota.
43. **Zničením vecí** sa rozumie zmena stavu veci, ktorú objektívne nie je možné odstrániť opravou, a preto vec už nie je možné ďalej používať na pôvodný účel.
44. **Zvyšky** sú časti vecí, ktoré boli postihnuté poisťovou udalosťou a boli nahradené novými, za ktoré poisťovateľ poskytol poisťné plnenie. Použiteľné zvyšky sa od

poisťného plnenia odpočítajú s prihliadnutím na možnosti ich ďalšieho použitia.

Článok 24

Spoločné ustanovenia

1. Poistený a/alebo poisťník je v súlade s platným zákonom o poisťovníctve (ďalej len „zákon“) povinný pre účely identifikácie, uzavretia poisťnej zmluvy, výkon správy poistenia a ďalšie účely podľa zákona na požiadanie poisťovateľa poskytnúť svoje osobné údaje vrátane rodného čísla, osobné údaje dotknutých osôb, ďalšie identifikačné údaje podľa zákona, kontaktné telefónne číslo, údaje preukazujúce splnenie ostatných požiadaviek a podmienok na uzavretie poisťnej zmluvy a doklady, z ktorých je poisťovateľ pre uvedené účely oprávnený získavať údaje kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním.
2. Poisťovateľ je oprávnený údaje uvedené v bode 1. získavať, zaznamenávať, uschovávať, využívať a inak spracúvať aj bez súhlasu a informovania dotknutých osôb. Poisťovateľ je oprávnený so súhlasom poisteného a/alebo poisťníka získavať ďalšie vybrané údaje poisteného a/alebo poisťníka ako počet zamestnancov, obrát a pod. a zaznamenávať ich, uschovávať, využívať a inak spracúvať. Sprístupniť a poskytovať ich môže len osobám a orgánom, voči ktorým má túto povinnosť uloženú zákonom alebo ktorým je zo zákona oprávnený poskytovať tieto informácie.
3. Pre účely tohto poistenia je poisťovateľ na základe súhlasu poisteného a/alebo poisťníka v súlade s platným zákonom o ochrane osobných údajov oprávnený:
 - a) spracúvať (kopírovať, skenovať a pod.) údaje získané v súvislosti s dojednaným poistením, na účely tohto poistenia a po dobu nevyhnutnú k zabezpečeniu všetkých práv a povinností vyplývajúcich zo záväzkového vzťahu,
 - b) sprístupňovať alebo poskytovať jeho osobné údaje na spracúvanie zmluvným partnerom poisťovateľa, a to na účely

zabezpečovania a pln povinností a práv vyplývajúcich zo zmlúv medzi poisťovateľom a zmluvnými partnermi poisťovateľa (napríklad zaistovne z členských štátov Európskej únie),

- c) poskytovať jeho osobné údaje a ďalšie vybrané údaje na spracúvanie pre štatistické a marketingové účely aj ďalším právnickým osobám patriacim do finančnej skupiny KBC Group NV, a to po dobu trvania poistenia, ak súhlas s ich spracúvaním na tieto účely v písomnej podobe neodvolá.
4. Ak sa niektoré ustanovenia týchto VPP PMA 2012 stanú neplatnými alebo spornými v dôsledku zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov, použije sa taký všeobecne záväzný právny predpis, ktorý je im svojou povahou a účelom najbližší.
5. Všetky doklady a dokumenty týkajúce sa poistenia sa poisťovateľovi predkladajú v slovenskom jazyku. V prípade, ak boli vystavené v cudzom jazyku, musí k nim byť priložený úradne overený preklad do slovenského jazyka, avšak s výnimkou dokladov a dokumentov predkladaných poisťovateľovi v českom jazyku.
6. V zmluve sa možno od ustanovení týchto VPP PMA 2012 odchýliť a upraviť tak vzájomné práva a povinnosti, ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa nemožno od nich odchýliť.
7. Zmeny v zmluve možno vykonať len písomnou dohodou účastníkov, inak sú neplatné.

Článok 25

Záverečné ustanovenia

1. Tieto VPP PMA 2012 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.
2. Tieto VPP PMA 2012 nadobúdajú platnosť dňom ich schválenia predstavenstvom poisťovateľa a účinnosť dňom 01.11.2012.

**Schválené predstavenstvom poisťovateľa
dňa 10.09.2012.**

ECIFIKÁCIA SKUPÍN PREDMETOV POISTENIA v členení do skupín

A. Budova

1. Za budovu sa pre účely týchto VPP PMA 2012 rozumie trvalá stavba, ktorá je spojená so zemským povrchom pevným základom, je priestorovo sústredená a navonok uzavretá obvodovými stenami a strešnými konštrukciami. Budova poskytuje ochranu proti vonkajším vplyvom ľuďom, zvieratám a/alebo veciam a má určitú trvalú hodnotu. Ak nie je v zmluve uvedené inak, za budovu sa nepovažujú stavby dočasného charakteru – napr. obytné vozidlá, bunky (skladané z dielov a rozoberateľné), stany, prenosné hangáre, rozoberateľné haly a pod. Za budovu je taktiež možné považovať sekcie so samostatným vchodom, ak je samostatne označená popisným číslom a je stavebne a technicky usporiadaná tak, že môže samostatne plniť funkciu budovy. Pozemok nie je súčasťou budovy.

2. Za stavebné súčasti budov sa pre účely týchto VPP PMA 2012 rozumie veci, ktoré k budove podľa jej povahy patria a nemôžu byť oddelené bez toho, aby sa tým stavebná súčasť budovy znehodnotila.

Pre stavebné súčasti budov ďalej platí:

- stavebná súčasť musí byť s budovou fyzicky pevne spojená,
- stavebná súčasť nemôže byť predmetom odlišných právnych vzťahov ako samotná budova.

Za stavebné súčasti budov sa považujú najmä:

- a) elektroinštalácia vrátane príslušných meracích prístrojov a rozvodných skriň, avšak bez prenosných svietidiel a elektrospotrebičov,
- b) plynové inštalácie vrátane príslušných meracích prístrojov, avšak bez prenosných plynových spotrebičov,
- c) vodovodné inštalácie vrátane príslušných meracích prístrojov, armatúr, čerpadiel, filtračných zariadení a pod.,
- d) domáca vodáreň, hydranty bez hadíc a prúdnic,
- e) telefónne, dátové a televízne káble nainštalované pod omietkou alebo vedené v lištách,
- f) sanitárne zariadenia, umývadlá, vane, záchody, sprchové kúty a pod. vrátane motorov a čerpadiel (napr. vírivé vane, masážne sprchové kúty a pod.),
- g) zariadenie pre ohrev vody za podmienky, že sú pevne spojené s budovou a sú napojené na vodovodnú sieť,
- h) vstupné dvere vrátane kľučiek, štítov a zámkov,
- i) zariadenia na vykurovanie vrátane kotlov a radiátorov za podmienky, že sú pevne spojené s budovou,

- j) vzduchotechnika, klimatizačné zariadenia, zariadenia na vetranie vrátane ventilátorov a príslušných regulačných prístrojov za podmienky, že sú pevne spojené s budovou,
- k) osobné a nákladné výťahy vrátane strojovne a kabin, pohyblivé schody a pod.,
- l) bleskozvody,
- m) odkvapy a zvody dažďovej vody,
- n) pevne zabudované priečky na oddelenie miestností, do budov vstavané alebo vsadené stavebné súčasti ako napr. vstavaný nábytok a pod.,
- o) pevne položené podlahové krytiny (napr. lepené PVC, lepené koberce, dlažby, plávajúce podlahy a pod.),
- p) maľby, pevne namontované drevené a ostatné obloženie stien, iná povrchová úprava stien,
- q) pevne namontované medzistropné vrstvy, obloženie stropov a visiace stropné podhlady,
- r) s budovou pevne spojené schody, schodište a to aj vnútri budovy ako aj mimo nej,
- s) elektromechanicky poháňané brány vrátane jej pohonnej jednotky,
- t) okná, medziokenné a vnútorné žalúzie vrátane ich prípadného elektromechanického pohonu, parapety,
- u) aktívne elektronické zabezpečovacie systémy (PCO, EZS, EPS a iné poplachové systémy) vrátane kamier týchto systémov,
- v) montážne jamy (ak sú umiestnené v budove alebo sú umiestnené v jej bezprostrednej blízkosti),
- w) murované pece, krby, ktoré musia byť pevne spojené s budovou minimálne dymovodom,
- x) centrálné vysávače pevne spojené s budovou,
- y) slnečné kolektory pevne spojené s budovou,
- z) potrubia pošty pevne spojené s budovou,
- aa) tepelné výmenníky,
- bb) vlajkové stožiare,
- cc) bazény, jazierka a veci podobné vnútri budovy,
- dd) nadzemné zásobníky vody,
- ee) rampy, komíny, spojovacie mosty, chladiace veže a pod.

B. Výrobné a prevádzkové zariadenie

1. Pre účely týchto VPP PMA 2012, výrobným a prevádzkovým zariadeniam sa rozumie zariadenia slúžiace prevádzke, ktoré sa nachádzajú na podnikovom pozemku,

nezávisle od toho, či v budovách alebo mimo nich, nad alebo pod úrovňou zeme.

Do tejto skupiny patria najmä:

- a) pracovné stroje všetkého druhu vrátane ich hnacích prvkov a všetkého príslušenstva určené k výrobe,
- b) všetok vozový park, koľaje, železničné vagóny, vysokozdvížne vozíky a iné samohybné pracovné stroje s výnimkou motorových vozidiel s úradne prideleným EČV spadajúcich do skupiny D. bod a),
- c) stroje, zariadenia, vybavenia a inštalácie určené na vyhotovenie, spracovanie, prenos, vedenie a uchovávanie dát, informácií a signálov všetkého druhu, s výnimkou nosičov dát spadajúcich do skupiny D. bod b),
- d) príručné stroje a prístroje všetkého druhu určené pre výrobu, náradia a ostatné výrobné pomôcky všetkého druhu, ak nejde o reprodukčné pomôcky spadajúce do skupiny D. bod c),
- e) zariadenia slúžiace na ochranu majetku (trezory, pokladne, bezpečnostné schránky a pod.) bez peňazi v hotovosti a cenností spadajúcich do skupiny D. bod d),
- f) stroje, zariadenia, vybavenia a inštalácie určené pre výrobu, transformáciu, distribúciu energie vo všetkých jej formách,
- g) zariadenia, vybavenia, prístroje a inštalácie k meraniu, kontrole, zobrazovaniu, riadeniu a regulovaniu výrobného procesu a produktov všetkého druhu,
- h) zariadenia, vybavenia, ako aj nádoby, nádrže a zásobníky na uskladnenie materiálu, tovaru a látok všetkého druhu, recyklovateľné obalové materiály, palety, kontajnery a pod.,
- i) stroje, strojné zariadenia, iné zariadenia a inštalácie na prepravu materiálu, tovaru a látok všetkého druhu, dopravníky, eskalátory a pod.,
- j) vybavenie slúžiace na prevádzkovanie podnikateľskej činnosti (napr. nábytok, pulty, regály, a pod.),
- k) vybavenie kancelárií všetkého druhu vrátane kancelárskych strojov ako počítače, kopírky, telefóny všetkého druhu, rozhlas, časopisy, knihy a pod.,
- l) paženia, bednenia, stavebné lešenia, obslužné plošiny, kontajnery a pod.,
- m) osvetľovacie zariadenia, ktoré nie sú pevne spojené s budovou,
- n) športové zariadenia, zdravotnícke zariadenia, zariadenia civilnej ochrany

- o) zariadenia spoločenských, ubytovacích a stravovacích zariadení, vybavenie kuchýň, knižnic a pod.,
 - p) solárno-technické zariadenia na výrobu elektrickej energie: patria sem fotovoltaické moduly, nosné konštrukcie modulov, striedače, počítadlo produkcie, počítadlo napájania, akumulátory, usmerňovače nabíjania, ističe proti prepätiu, kabeľáž pre jednosmerný a striedavý prúd.
2. Ak nie je možné ich považovať za stavebné súčasti budov, za výrobné a prevádzkové zariadenia sa považujú tiež:
- a) základy strojov,
 - b) anténne systémy, firemné štíty, a reklamné pútače,
 - c) vodovodné inštalácie, zariadenia na zásobovanie vodou a vodovodným odpadom a príslušné meracie prístroje, armatúry, čerpadlá, filtračných zariadení a pod.
 - d) zariadenia na vykurovanie vrátane kotlov a radiátorov,
 - e) solárno-technické zariadenia na ohrev teplej úžitkovej vody a vykurovanie priestorov: patria sem kolektory, regulačné jednotky, solárne okruhové čerpadlá, tepelné čidlá, zásobníky, potrubia. Ďalej sem patria médiá, ako etanol alebo glykol, ktoré treba v prípade škody spojenej s povinnosťou plniť nahradiť,
 - f) vzduchotechnika, klimatizačné zariadenia, zariadenia na vetranie vrátane ventilátorov a príslušných regulačných prístrojov,
 - g) zariadenia k haseniu požiaru, požiarnej ochrany, podnikovej ochrany rovnako ako služobný výstroj a výzbroj všetkého druhu.

C. Zásoby

Zásobami sa pre účely týchto VPP PMA 2012 rozumie hnutelné veci evidované a špecifikované v účtovnej evidencii ako zásoby, hlavne všetky zásoby surovín, rozpracované výrobky, polotovary a hotové výrobky, hotové zakúpené diely, obchodný tovar všetkého druhu, prevádzkové hmoty všetkého druhu (napr. pohonné látky, rozpúšťadlá, mazadlá a čistiace prostriedky, technické plyny a pod.), stavebný materiál, odpadový recyklovateľný materiál, baliaci materiál všetkého druhu, ak neslúži ako pomocný transportný materiál, drahé kovy a drahé kamene určené na výrobu a ktoré súčasne nemajú charakter cenností alebo starožitností.

D. Veci osobitného charakteru

Do skupiny vecí osobitného charakteru sa pre účely týchto VPP PMA 2012 rozumie:

- a) **motorové vozidlá**, ktorými sa rozumie všetky motorové vozidlá vrátane prívesov motorových vozidiel, ktorým je pridelené úradné evidenčné číslo. Všetky ostatné vozidlá, prívesy motorových vozidiel a iné pozemné dopravné prostriedky, ako aj ich náhradné diely, patria do skupiny B, ak nie sú evidované ako zásoby,
- b) **elektronické dáta** sú fakty, pojmy a informácie upravené do formy použiteľnej pre prenos, interpretáciu alebo spracovanie elektronickým alebo elektromechanickým spracovaním dát alebo elektronicky riadeným zariadením vrátane programov, softwaru a iných kódovaných príkazov pre spracovanie a manipuláciu s dátami alebo riadenie a manipuláciu s takýmto zariadením,
- c) **reprodukčné pomôcky**, ktorými sa rozumie veci, ktoré sa vymieňajú pri zmene pracovného úkonu alebo v dôsledku opotrebenia (napr. formy, kokily, matrice, razidlá, raznice, zápustky, ryté a vzorkované valce, šablóny, vrtáky a vrtacie hlavy, nože, britvy, listy píľ, ostatné rezné a lisovacie nástroje, pracovné časti drvičov, pásy, laná, drôty, pneumatiky, žiaruvzdorné výmurovky a pod.),
- d) **peniaze** sú tuzemská mena a zahraničné meny vyjadrené hodnotou v tuzemskej mene podľa kurzového lístka Národnej banky Slovenska k rozhodnému dňu. Rozumie sa pod nimi bankovky, štátovky a mince,
- e) **cenina** je istý druh hospodárskych prostriedkov (napr. platné poštové známky, kolký, odberné poukážky, stravné lístky, príp. ďalšie veci určené na obeh a obrat), ktoré nahrádzajú peňažné prostriedky.
- f) **cennosti** sú predmety, ktoré majú okrem vlastnej úžitkovej hodnoty aj inú hodnotu (napr. umeleckú, historickú, zberateľskú), pričom môže ísť o menší predmet vyššej hodnoty (napr. výrobky z drahých kovov, drahé kamene, perly, cenné známky, mince).
- g) **starožitnosti** sú veci spravidla staršie ako 100 rokov, ktoré majú tiež umeleckú hodnotu.
- h) **veci historickej hodnoty** sú len také veci, ktorých hodnota je daná tým, že majú vzťah k histórii alebo historickým osobnostiam, že ich existencia sa viaže k nejakej historickej udalosti (nestačí len to, že sú staré). Ide napr. o zbrane, oblečenie, vozidlá, nádoby, nábytok, hudobné nástroje a iné veci. Pri veciach umeleckej alebo historickej hodnoty a zbierkach nesmie ísť o predmety vyrobené

z drahých kovov a kameňov, perál a podobne, pretože by už išlo o cennosti alebo klenoty.

- i) **veci umeleckej hodnoty** sú len také veci, u ktorých je hodnota určená predovšetkým umeleckou kvalitou a autorom diela, nie iba výrobnými nákladmi (napr. obrazy, sochy, keramické, porcelánové alebo sklárske výrobky, gobelíny, výšivky, rezbárske práce a pod.).
- j) **zbierky** sú zámerne a sústavne sústredované a uchovávané predmety toho istého druhu z oblasti prírody a ľudskej činnosti.
- k) **peňažné automaty vrátane obsahu**, ktorými sa rozumie predajné automaty na vhadzovanie mincí (vrátane meničov mincí) všetkého druhu a na vydávanie peňazí vrátane obsahu,
- l) **veci zamestnancov**, ktorými sa rozumie veci osobnej potreby zamestnancov, ktoré sa obvykle nosia do zamestnania a veci, ktoré boli zamestnancom na miesto poistenia prinesené na žiadosť alebo so súhlasom zamestnávateľa v súvislosti s plnením pracovných úloh a sú odložené na mieste na to určenom a ak nie je také miesto určené, na mieste kde sa takéto veci obvykle ukladajú a toto miesto sa nachádza na mieste poistenia, nie však peniaze v hotovosti, šperky, cenné papiere, motorové vozidlá a predmety patriace svojim charakterom do vybavenia domácnosti.

E. Odpratávacie náklady, ktoré sú vynaložené v súvislosti s poistnou udalosťou

Do tejto skupiny nákladov pre účely týchto VPP PMA 2012 patria:

- a) **náklady na vypratanie miesta poistenia po poistnej udalosti** sú náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil na vyčistenie miesta vzniku škody, na odvoz odpadu a nepoužiteľných zvyškov na najbližšiu vhodnú a povolenú skládku, ak sa tieto náklady týkajú predmetu poistenia,
- b) **náklady na búranie (strhnutie)** sú náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil na zbúranie doteraz stojacich častí predmetu poistenia, ktoré sú v prípade vzniku škody nevyhnutné a náklady na ich odvoz na najbližšiu vhodnú a povolenú skládku,
- c) **náklady na demontáž a opätovnú montáž, na premiestnenie a ochranu** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil, aby bolo poškodené a nepoškodené poistené technické a obchodno-prevádzkové vybavenie demontované a znovu zmontované alebo inak premiestnené a chránené,

d) **náklady na hasenie** sú náklady, ktoré poistený účelne a úsporne vynaložil na zdolanie požiaru, aby zabránil škodám na poistených veciach alebo aby znížil rozsah škôd; tieto náklady zahŕňajú cenu spotrebovaných materiálov a mzdy a platy vyplatené za činnosti pri hasení poistených vecí vrátane miezd a platov zamestnancov poisteného za dobu strávenú hasením, s výnimkou platov administratívnych pracovníkov a miezd a platov členov hasičského zboru poisteného, ani náklady na výkony verejných hasičských zborov alebo iných subjektov, ktoré sú povinné poskytnúť pomoc vo verejnom záujme.

F. Ostatné náklady vynaložené v súvislosti s poistnou udalosťou

Do tejto skupiny nákladov pre účely týchto VPP PMA 2012 patria:

- a) **náklady na odstránenie škôd vzniknutých na stavebných súčiastiach poistenej budovy** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou bola krádež vlámaním, na odstránenie škôd na strechách, stropoch, stenách, podlahách, dverách, zámkoch, oknách, výkladných skrinách a vitrínach s výnimkou ich presklenia, roletách, ochranných mrežiach, zabezpečovacích systémoch, trezoroch a bezpečnostných schránkach, ktoré boli priamym dôsledkom krádeže vlámaním alebo pokusu o tento čin,
- b) **náklady na provizórnu opravu rozbitého skla** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou bolo rozbitie skla, ak bola provizórna oprava skla preukázateľne nevyhnutná, vrátane nákladov na demontáž a montáž ochranných mreží, markíz, uzáverov okien, zámkov výkladných skriň, ak bola táto demontáž a montáž nevyhnutná na výmenu a/alebo opravu skla postihnutého poistnou udalosťou,
- c) **náklady na krátkodobé nutné bezpečnostné opatrenia proti odcudzeniu** sú náklady, ktoré poistený vynaložil bezprostredne po poistnej udalosti alebo iné súvisiace náklady s poistnou udalosťou, ktorej príčinou boli krádež vlámaním, lúpež alebo pokus o tieto činy, a to na krátkodobé nutné bezpečnostné opatrenia z dôvodu ochrany majetku poisteného proti odcudzeniu.

d) **náklady na výmenu zámkov** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou bola krádež vlámaním, na výmenu zámkov dveri v poistených priestoroch, ak je kľúč k týmto dverám stratený v dôsledku krádeže vlámaním alebo pokusu o tento čin, s výnimkou nákladov vynaložených na výmenu zámkov trezoru a iných bezpečnostných schránok,

e) **zvýšené náklady spôsobené rastom cien** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou je rast cien za obdobie medzi vznikom poistnej udalosti a znovuoobnovením alebo znovunadobudnutím poistených a škodou postihnutých vecí. Zvýšené náklady spôsobené nedostatkom kapitálu sa nenahrádzajú.

f) **zvýšené náklady v dôsledku úradného obmedzenia znovuoobnovenia** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou sú nutné náklady na znovuoobnovenie poistených a škodou postihnutých vecí v dôsledku úradného obmedzenia znovuoobnovenia. Pokiaľ úradné nariadenie boli vydané pred vznikom poistnej udalosti, tieto vzniknuté zvýšené náklady nie sú poistené. Ak na základe úradného obmedzenia znovuoobnovenie môže byť uskutočnené len na inom mieste, tieto náklady sa nahrádzajú len v takom rozsahu, v akom by boli vznikli pri znovuoobnovení na pôvodnom mieste.

g) **zvýšené náklady technologického pokroku** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou sú zvýšené náklady na znovuoobnovenie alebo znovunadobudnutie poistených a škodou postihnutých vecí, keď znovuoobnovenie alebo znovunadobudnutie vecí v dôsledku technologického pokroku v tom istom druhu a rozsahu nie je možné alebo nemá zmysel. Smerodajná je suma, ktorú je treba vynaložiť na náhradu, aby škodou postihnutá vec mohla byť nahradená vecou, ktorej sa najviac približuje čo do druhu a kvality. Zvýšené náklady následkom úradného obmedzenia znovuoobnovenia nie sú kryté.

G. Zvláštne náklady vynaložené v dôsledku poistnej udalosti

Do skupiny zvláštnych nákladov vynaložených v dôsledku poistnej udalosti pre účely týchto VPP PMA 2012 patria:

a) **náklady na vypratanie (bez zeminy)** sú náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil na vyhľadanie, nakladanie s odpadmi a uloženie.

Nákladmi na vyhľadanie sa rozumieju náklady vzniknuté v dôsledku toho, že je nutné úradným vyšetrovaním alebo odbornou analýzou určiť, či došlo k vzniku nebezpečného odpadu alebo chemických látok alebo iných vecí, ktoré podliehajú zvláštnemu režimu v zmysle príslušných ustanovení právnych predpisov o nakladaní s odpadmi a/alebo chemickými látkami a/alebo živočíšnymi odpadmi, a určiť, ako s týmito vecami nakladať a/alebo ich uložiť. Nákladmi na nakladanie s odpadmi sa rozumieju náklady na opatrenia slúžiace k odstráneniu nebezpečných látok a/alebo iných vecí podliehajúcich zvláštnemu režimu v zmysle príslušných ustanovení právnych predpisov o nakladaní s odpadmi a/alebo chemickými látkami a/alebo živočíšnymi odpadmi, k ich zužitkovaniu alebo k takej úprave, ktorá umožní ich uloženie. Nákladmi na uloženie sa rozumieju náklady na uloženie vecí na skládke vrátane preukázaných odvedených verejných poplatkov,

b) **náklady na vypratanie (vrátane zeminy)** sú rozšírenie poistenia nákladov podľa písm. a) tohto bodu o náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil, na odstránenie kontaminovanej zeminy i na nutné spätné vyplnenie výkopu zeminou. Kontaminovanou zeminou sa rozumie zemina, ktorá je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou znečistená inými vecami (s výnimkou vecí rádioaktívnych), a v dôsledku toho s ňou musí byť naložené predpísaným spôsobom v zmysle príslušných ustanovení právnych predpisov. Ak je dojednané poistenie viacnákladov v dôsledku nakladania s rádioaktívne kontaminovanou zeminou, vzťahuje sa poistenie podľa tohto písmena aj na rádioaktívne znečistenie (kontamináciu) zeminy, ak došlo k tejto kontaminácii v dôsledku poistnej udalosti v mieste poistenia pôsobením rádioaktívnych izotopov obsiahnutých v poistených veciach.